

El Carbassó

Revista de L'Armentera
Gener 2026

núm. 23

Sumari

Serveis	2
Editorial	3
Informació municipal	4
Activitats	11
Armenterencs i armenterenques	23
Educació	24
Entrevista	30
Tema	32
Memòria històrica	34
Art i cultura	36
Opinió	42
Entitats	43
Pagesia	55
Medi ambient	56
Història	62
Salut	64
Parròquia	66
Uida social	67

Telèfons d'interès

Ajuntament Tel:	972 520 121
Pg. web:	www.armentera.cat
A/e:	ajuntament@armentera.cat
Consell Comarcal de l'Alt Empordà	972 503 088
Escola Fluvianets	972 520 502
Llar d'Infants Passet a Passet	972 521 826
Dispensari Metge	972 520 206
CAP l'Escala	972 776 060
Clínica Dental	972 520 829
Llar del Jubilat de L'Armentera	972 550545
Creu Roja, Urgències i Ambulàncies	061
Farmàcia	972 520 147
Mossos d'Esquadra	088
Bombers	085
Hospital Comarcal de Figueres	972 501 400
Associació Protectora d'Animals	972 502 361
Centre d'Emergències de Catalunya	112
Informació	012

Horaris de serveis

Deixalleria

De dilluns a diumenge de 8.00 a 22.00 hores

Dispensari

Metgessa: Sandy Roa

Infermera: María Hernández

Administrativa: Enriqueta Pons

Dillunsde 15 a 20 h

Dimarts.....de 8 a 10.30 h

Dijousd'11 a 14 h

Ajuntament

Atenció presencial

Dillunsde 10 a 13.30 h

Dimarts.....de 16 a 19 h

DimecresTeletreball

Dijousde 10 a 13.30 h

Divendresde 10 a 13.30 h

Arquitecte tècnic

Dilluns matí i dijous tarda demanant cita prèvia a l'Ajuntament

Editorial

El Carbassó

Gener 2026

Número 23

EDITA:

Ajuntament de L'Armentera

FOTO DE PORTADA:

Biel Puig

FOTO DE CONTRAPORTADA:

Dolors Gibert

REDACCIÓ

I COORDINACIÓ PERIODÍSTICA:

Carles B. Gorbs

DISSENY I MAQUETACIÓ:

Martí Riu

CORRECCIÓ:

M.C. Vallès

IMPRESSIÓ:

Impremta Pagès

PRODUCCIÓ EDITORIAL:

Gorbs Comunicació i Edicions

DIPÒSIT LEGAL:

GI-1050-2005

Amb la col·laboració de:

Diputació de Girona

221 MUNICIPIS

NOTA: L'Ajuntament de L'Armentera, com editor d'aquesta revista, no s'identifica necessàriament amb la opinió que expressen els articles signats.

Prohibida la reproducció total o parcial de la revista sense autorització prèvia.

Encara present en tots nosaltres l'esperit de Nadal: els bons desitjos, les sobretaulas interminables, les càlides retrobades amb familiars, amics i veïns... encarem amb il·lusió, empena i energia el tercer any de legislatura que transita del 2025 al recentment estrenat 2026.

La llum de l'arbre que hi ha a l'entrada del poble, ens agradaria que s'estengués més enllà del nostre terme per fer arribar un missatge de pau, d'amor, d'esperança, que il·lumini la foscor de l'escalada d'irracionalitat que, darrerament, estem vivint en el món que ens envolta. Un món on alguns governants no tenen en compte les persones, sinó els interessos propis, i no dubten a vulnerar impunement els drets humans i democràtics. Amb la bandera de l'odi i la violència intenten imposar un nou ordre mundial basat en la guerra i la destrucció, la llei del més fort, evocant temps passats de dictadura i feixisme que pensàvem superats.

En aquest context, ara més que mai, és necessari que posem en valor els principis de solidaritat, respecte a la diversitat i resolució pacífica de conflictes, com a base de convivència de la nostra comunitat. Mantenir-nos units i fermes en aquests valors és una bona manera d'evitar que ens envaeixi aquesta onada de disbauxa mundial, i frenar l'avenç i la normalització d'altres principis que ens separen, ens enfronten i ens condueixen a l'abisme moral i humà.

Us encoratgem a continuar, com fins ara, fent poble, actuant amb civisme, participant en les celebracions i esdeveniments tant lúdics com culturals o reivindicatius, no deixar-ne passar cap, tots són importants, ja que tots són oportunitats per trobar-nos, intercanviar vivències i compartir somriures, enfortir, en definitiva, aquesta gran família municipal que formem. No hem d'oblidar la responsabilitat d'assumir qui som, d'on venim i quin món volem tenir i deixar en herència a les generacions futures, i lluitar-lo.

Com a govern municipal continuarem treballant per mantenir aquests principis. Seguirem prioritzant el bé i el benestar comú, un poble net i agradable, amb edificis, serveis i equipaments en bon estat, engegant projectes nous i consolidant els existents malgrat la frustració que suposa el poc suport econòmic de l'administració, i la lentitud exasperant dels tràmits burocràtics que n'eternitzen l'execució. Sempre ens tindreu al costat de les entitats i associacions, de la ciutadania, impulsant les vostres propostes, lluitant per mantenir els serveis bàsics, garantint la continuïtat i la cohesió de la comunitat, defensant el territori i difonent els valors de respecte i convivència que ens caracteritzen, amb alegria i contundència.

Sabem el poble que volem i l'anem construint plegats, tenim un projecte compartit amb tots vosaltres i que només tots junts, sumant forces, podem fer realitat.

Bon any i seguim, l'Armentera, viu i vibra, l'Armentera, endavant!

CÈLIA GARBÍ I LAMICH
Alcaldeessa de L'Armentera

Actuacions de millora i manteniment realitzades el 2025

Instal·lació de bancs, paperera i cendrer a l'accés d'entrada a la Sala Nova.

Camerinos pintats.

Barana de seguretat per accedir a l'escenari.

Obres de manteniment i renovació de material de la Llar d'infants: abrillantar el paviment i canviar miralls Montessori.

Reparació teulat Dispensari i pintar sostre interior tacat per la fuga d'aigua del teulat.

**Construccions i Reformes
Molins, S.L.**

C/Ventalló, nº4
17.472 - L'Armentera (Girona)
Tel. 655 551 671
construccionsdavidmolins@gmail.com

Informació municipal

Rehabilitació façana Ajuntament, canviant les lletres i pintant tot l'edifici, també paret superior de la Biblioteca.

Esteve
fuster

Portes
Mosquiteres
Armaris a mida
Parquets
Cuines
Reparacions

ctra. de Roses, 5 · L'Armentera
T 676 737 734
estevepuigroig@gmail.com

CARBÓ

CERALS
FARRATGES
ADOBS
FITOSANITARIS

Pompeu Fabra, 19
Tel. 52 01 23 - Fax 52 04 16
17472 L'ARMENTERA
(Girona)

Posar papereres al pàrquing de Can Cauassa.

Carro per poder transportar millor les cadires noves, i compra de més cadires.

Reparar barana de rec per acabar-la de pintar pròximament.

SER SALL
95 S.L.

BIO EMPORDÀ

*Ajuda'ns
a reciclar!*

Recollida d'oli vegetal usat
Transportista i gestor de residus

☎ 972 158 742

✉ info@sersall.net

Informació municipal

Repintar la senyalització horitzontal.

Afegits 2 rètols a l'entrada del poble (per Sant Pere i per Saldet) contra la violència de gènere.

Rètols sobre civisme.

Traslladar cotxes abandonats a Can Cauassa mentre s'acaben els tràmits per poder portar-los al desguàs.

Renovació de la il·luminació i decoració de Nadal.

Encara prioritzem la neteja dels carrers del poble, la vigilància dels embornals nets de brossa, el manteniment del Rec del Molí, arreglant els camins del terme, retirar els cotxes abandonats al carrer... la llista seria interminable.

Agraïm les vostres observacions i aportacions que ens ajuden a no relaxar-nos i a fer-ho millor. D'aquesta manera, tots junts, aconseguim un poble net i agradable, perquè tots ens estimem l'Armentera!

RECEPCIÓ AMB EL DELEGAT DEL GOVERN DE LA GENERALITAT

Vam rebre la visita a l'Ajuntament del delegat del Govern de la Generalitat de Catalunya a Girona, Xavier Guitart.

Es va interessar pels temes que ens preocupen com a municipi, i vam posar com a urgent i prioritari, una escola nova. També vam parlar d'altres assumptes: transport escolar per als alumnes de Batxillerat i d'Educació no obligatòria, seguretat, subvencions pel manteniment dels equipaments esportius, PUOSC...

De tot va prendre nota i es va comprometre a mirar-s'ho. Una visita agradable i propera que esperem vagi més enllà...

 giropoma
Costa Brava
la poma de Girona

Les nostres plantacions, situades en fèrtils planes de la província de Girona i envoltades pels parcs naturals de l'Alt i el Baix Empordà, ens proporcionen una fruita singular, mimada pels nostres agricultors sota la tutela del nostre personal especialitzat, i amb la qualitat que garanteix la IGP Poma de Girona.

Cami Vell de Torroella, 3 - 17140, Ullà (Girona)
Tel. 972 755 025 - Fax 972 757 162 - www.giropoma.com

Pressupostos participatius

Facilitar espais perquè la ciutadania faci sentir la seva veu i participi obertament en les decisions que afecten el municipi, hauria de ser pràctica habitual de qualsevol govern democràtic. És amb aquesta intenció que des de l'Ajuntament hem convocat pressupostos participatius, és a dir, hem destinat una part del pressupost a la proposta més votada de les proposades pels ciutadans empadronats a l'Armentera.

El resultat ha sigut el següent:

Pressupostos Participatius 2024

❖ 15.000 euros

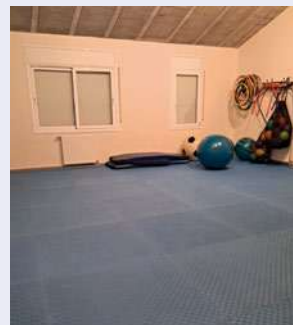
❖ Projecte guanyador: Pista vòlei de platja.

Pressupostos Participatius 2025

❖ 25.000 euros

❖ Projecte guanyador: Millora pati de l'escola "Els Fluvianets" i paviment Aula de Psicomotricitat.

Les activitats culturals d'aquest any han estat en la línia dels altres cursos, amb la voluntat d'oferir més cultura, ampliar l'oferta i continuar proposant activitats pensades per a tots els públics.

La Sopa (Carnaval)

El mes de febrer, en el marc de la celebració del Carnaval, va arribar de nou la Sopa, una de les tradicions més arrelades del nostre poble.

Un any més, volem agrair la dedicació de totes les persones que hi col·laboren, tant en la neteja i preparació dels ingredients com en la cocció de l'arròs, peça indispensable per a l'èxit d'aquesta festa popular.

Després de la gran dinada, vam gaudir del ja tradicional bingo musical, amb temes de sempre que van fer ballar tothom. L'activitat va comptar amb una alta participació i es van repartir diversos premis entre els guanyadors.

També ens va acompanyar la batucada Tramuntacada, que va posar ritme i color a la rua des del centre del poble fins a la zona de la Sopa, contribuint a un ambient festiu i animat.

Cicle de Teatre Armentera

El mes de març es va celebrar la segona edició del cicle de teatre Armentera, que enguany ha tornat a oferir una programació variada i de qualitat per apropar les arts escèniques a tots els públics.

Com ja és tradició, el cicle va finalitzar amb la participació de la nostra companyia de teatre amateur, Maisomtots-Teatre, que va presentar *Empvriæ*, una obra de creació pròpia que va posar el punt final al certamen amb gran acollida per part del públic.

Sant Jordi

Amb motiu de la diada de Sant Jordi, el poble va viure una jornada plena de cultura i bon ambient amb la venda de llibres i roses per part de l'AFA de l'Escola Fluvianets.

La Plaça Catalunya es va convertir en el centre neuràlgic de la festa, amb una gran afluència de veïns i veïnes que van sortir al carrer per gaudir d'un dia tan especial.

La jornada va culminar amb un vermut musical dels Panxuts, que va posar el punt final al Sant Jordi a l'Armentera.

Casa Empordà
serveis immobiliaris

C/Nou, 19. Palau Saverdera / C. Roses, 5. L'Armentera

Iolanda Mercader 649 828 848
Mª Angels Pineda 676 938 132

info@casesemporda.com / www.casesemporda.com

GARATGE COSTA

Telf/Fax: 972 52 01 46 Mòbil: 619 38 37 18

JOSEP COSTA BAGUER C/NOU, 33
Mecànic L'ARMENTERA (Girona)

josepcostabaguer@hotmail.com

Festa de la Gent Gran

La Festa de la Gent Gran es va celebrar, com és habitual, el primer cap de setmana de juny. Els actes van començar amb una projecció a l'església dels carrers de l'Armentera abans i ara, a càrrec del Grup de Memòria Històrica de l'Armentera, que va despertar records i comentaris entre els assistents. Tot seguit, es va fer la tradicional fotografia de grup a les escales de l'església.

A continuació, la celebració es va traslladar a la pista poliesportiva, on el duet Sifasol va oferir un concert amb cançons conegudes que van fer cantar i participar a totes i tots. Després del concert, es va compartir el dinar, a càrrec del càtering de Ca la Teresa, i la jornada es va tancar amb el repartiment dels obsequis als assistents.

Sant Joan

Amb motiu de la diada de Sant Joan, el poble va viure un dels moments més emotius de l'any amb l'arribada de la Flama del Canigó, portada simbòlicament amb les mans dels nostres nens i nenes.

Un cop arribada la Flama, es va procedir a l'encesa de la foguera. L'acte va continuar amb un pica-pica ofert a tots els participants, que va servir per acabar d'arrodonir una vetllada marcada pel bon ambient i l'esperit festiu.

Va ser una celebració senzilla però molt sentida, que va permetre gaudir d'una nit màgica i mantenir viva una de les tradicions més arrelades de la nostra cultura.

TAXIS AYALA

L'Escala- Empúries & Bellcaire d'Empordà

Alfons: 619 75 02 40

Anna: 609 62 07 65

taxisayala@hotmail.com

P R O D A I S A

Festa d'Estiu

La Festa d'Estiu d'aquest any va comptar amb quatre dies plens d'activitats per a tots els públics, amb música, foc i molt bon ambient. Els actes van començar dijous amb el sopar popular. Divendres va ser el torn de les sardanes, el correfoc i la festa nocturna.

Dissabte es va viure una jornada intensa amb activitats per a infants i joves i, ja al vespre, un correfocs més multitudinari que mai, que va donar pas a la festa grossa amb l'entrada triomfal dels Panxuts. La nit va continuar amb la pista plena gràcies a l'actuació de Banda Neon.

Per posar el punt final a la Festa d'Estiu, l'orquestra Gerunda va oferir el ball de cloenda, una edició que reafirma que la comissió de festes està més viva i participativa que mai. Des de l'Ajuntament volem agrair la seva dedicació durant tots els anys que han mantingut la festa viva, tot i les dificultats.

Activitats

Nits d'Estiu

Com és habitual durant el mes d'agost, la plaça de l'església es va omplir de cultura amb una nova edició de les Nits d'Estiu, oferint propostes de cinema, dansa i molta música. El públic va poder gaudir d'un programa variat, amb estils que anaven des de l'òpera fins al flamenc fusió, demostrant que la diversitat musical i la qualitat poden anar de bracet.

Van ser nits extraordinàries, amb molt bona resposta per part dels assistents i un ambient immillorable. Volem agrair, com sempre, la participació de tothom i la cohabitació amb la taquilla inversa, que és clau per poder continuar impulsant i mantenint les activitats culturals al poble.

11 DE SETEMBRE – Diada nacional de Catalunya

Aquest any la celebració de la Diada l'hem feta en dues tandes. Vam començar el dia 10 amb l'audició de sardanes a càrrec de La Principal de Porqueres, no podíem obviar les sardanes i les cobles l'11 de setembre estan molt sol·licitades. Per la Diada no podia faltar el rom cremat de l'Agustí i la coca de Can Sancho per fer coixí, i el grup Mam i Pipa que va posar dempeus la Plaça ballant, també dempeus vam acabar cantant l'Himne de Catalunya, Els Segadors. Aquesta és l'essència de la nostra identitat: ens poden insultar, reprimir, silenciar, però sempre, sempre, ens trobaran dempeus, altra vegada.

LLUIS TORRENT
CASADEMONT
Enginyer Tècnic Industrial
Col·legiat 17167-G

ELECTRODOMÈSTICS
Instal·lacions d'aigua, gas, electricitat,
calefacció, aire condicionat

Pompeu Fabra, 6 tel. 972 52 02 13
17472 L'Armentera

FARMÀCIA
M. LLUÏSA FALGUERA SACREST

Plaça Catalunya, 11 - 17472 - L'ARMENTERA
Tel./Fax 972 52 01 47

Manifest Diada nacional de Catalunya 2025

Un any més els catalans ens apleguem per commemorar la Diada nacional del nostre país. Ho fem amb la memòria viva dels fets del 1714, però, sobretot, amb la mirada posada en un futur que encara hem de conquerir com a poble.

Som aquí per recordar que Catalunya és una nació amb una identitat pròpia, forjada al llarg dels segles a través de la seva llengua, la seva cultura, les seves institucions i les seves tradicions populars. I des de les institucions locals tenim i hem de tenir el compromís de mantenir viu tot allò que ens defineix com a poble. Som la primera trinxera en la defensa dels drets nacionals, lingüístics i socials de la ciutadania. Els ajuntaments, com a institucions més properes al poble, hem d'actuar amb fermesa i responsabilitat per garantir la cohesió social i la llibertat del nostre país.

Vivim moments incerts, en què el present ens interpel·la i el futur es dibuixa ple d'interrogants. Però aquests moments també han de ser una oportunitat, un repte que ens convoqui a persistir i a avançar. El poble català no té por dels reptes: històricament ha sabut transformar les dificultats en força col·lectiva, i les adversitats, en determinació. I malgrat tenir-ho tot en contra hem sobreviscut com a nació.

Ara, més que mai, tenim una obligació en majúscula en la protecció de la nostra llengua, el català. Sense llengua no hi ha cultura ni nació i sense cultura no hi haurà sobirania. Per això, avui també reivindiquem la necessitat urgent de protegir i promoure el català com a llengua pròpia, comuna i vertebradora del país. El català no és només un dret: és un deure col·lectiu. Cal garantir-ne l'ús a l'escola, a l'administració, als mitjans i a la vida pública, com a expressió viva del nostre projecte nacional. Tots ens hem d'implicar quotidianament en la seva defensa. La llengua és l'ànima del poble. La història del nostre país és plena d'atacs al català i a les persones que l'estimem. Hem viscut moments molt difícils, però si avui encara podem defensar-lo és gràcies a tots aquells que no vam callar i la coninuem defensant, dia a dia, mot a mot.

El procés d'alliberament nacional no està tancat, però tampoc està garantit. No podem caure en la desídia ni en l'autocomplaença. Cal recuperar la iniciativa, reactivar les institucions, reforçar les complicitats i, sobretot, mantenir viu el compromís amb la mobilització i amb la confrontació democràtica quan sigui necessari. La construcció de la república catalana no vindrà sola: cal empènyer, persistir i preparar-nos.

Des dels ajuntaments, volem tornar a ser motors de país. En aquesta Diada, renovem el nostre compromís per continuar treballant des de cada municipi, des de cada poble, per fer realitat el mandat democràtic i popular que ens reclama una República Catalana al servei de tothom. I per això diem, alt i clar, que seguim dempeus i determinats.

El 1714, Catalunya va veure com les tropes espanyoles arrasaven les nostres muralles i volien esborrar les nostres institucions i llibertats. Tres segles després, amb altres formes, però amb la mateixa ombra autoritària, l'Estat espanyol, els jutges que actuen com a braç polític i un deep state que no ha renunciat mai a sotmetre'ns, continuen atacant-nos. Ho fan seguint representants legítims, intentant rebaixar el nostre autogovern i posant en qüestió la sobirania de les nostres institucions nacionals.

Però aquesta vegada la història no es repetirà: el poble català ha après les lliçons del passat i no tornarà a perdre més batalles. Les nostres arrels són fortes en aquesta terra, i no acceptarem mai menys autogovern ni que toquin allò que és nostre. Que sàpiguen que amb Catalunya no s'hi juga: si ens volen agenollats, ens trobaran drets; si ens volen callats, ens trobaran cridant; i si ens volen vençuts, ens trobaran lluitant fins al final.

Per memòria, per dignitat i per futur.

Som una nació i volem ser un estat.

I encara que no sempre ens en sortim, no sempre fem el cim, malgrat tot seguim!

Visca la terra! Visca Catalunya! Visca la República Catalana!

EQUIP DE GOVERN DE L'AJUNTAMENT DE L'ARMENTERA

Fira de la Poma

La 29a Fira de la Poma, celebrada el 12 d'octubre, va ser la més multitudinària fins ara i va omplir el poble d'ambient i activitat. Com a novetat, es va dur a terme la primera exposició de cotxes antics, que va despertar molt d'interès entre els visitants.

Al llarg de la jornada hi va haver nombroses activitats: animació infantil, mostra de dansa a càrrec d'El Pallar, vermut musical amb Cesc Sansalvadó i, per acabar, les tradicionals sardanes a la plaça Sarau. Les parades de tota mena van completar una fira molt participada i diversa.

Prèviament, el divendres 10, es va celebrar, per segona vegada, el Sopar de la Poma, amb un menú especial en què la poma va ser la protagonista. La vetllada va acabar amb ball i molt bon ambient gràcies a Removida.

Amb la mirada posada en l'any vinent, esperem que el 30è aniversari de la Fira de la Poma sigui una gran festa per a tothom.

peraferrer
obres i serveis

☎ 972 76 81 19

✉ info@jperaferrer.com

www.jperaferrer.com

NOU DOMICILI:
Camí de Marenyà, 1
17134 TOR
(La Tallada d'Empordà)

Activitats

La Hallonyada

El dia 31 d'octubre es va celebrar un any més la Hallonyada, una activitat molt esperada que va fer gaudir petits i grans a parts iguals. La tradicional ruta del terror pels carrers i cases del poble va omplir la tarda i el vespre de diversió i ensurts, creant un ambient molt animat.

Paral·lelament, l'AFA de la Llar d'Infants va organitzar la venda de castanyes, magdalenes i altres dolços, que va tenir molt bona acollida.

Festa d'hivern

La Festa d'Hivern, Sant Martí, celebrada els dies 7, 8 i 9 de novembre, va oferir un any més activitats per a tots els públics. Com ja és tradició, di-vendres es va donar el tret de sortida amb teatre.

Dissabte va estar dedicat als nens i nenes amb activitats pensades per a ells, i al vespre es va viure la nit jove, amb música a càrrec dels Songbusters i DJ Ivanote. Finalment, el diumenge la festa es va cloure amb una ballada de sardanes a la plaça de l'església, acompanyades d'un vermut popular molt concorregut.

 CONSTRUCCIONS
J. MASMARTÍ, S.L.

T. 687 748 142 • L'ARMENTERA

Fira de Nadal

La Fira de Nadal, celebrada el 7 de desembre, va omplir el poble d'ambient nadalenc amb un mercat d'artesanania i de segona mà que va atraure molta gent durant tota la jornada. Al migdia, el vermut musical amb Carles Teixidor i Ariadna Millet va animar la fira i va crear un molt bon ambient.

A la tarda es va oferir xocolata amb melindros i es va fer l'encesa de l'arbre de Nadal, acompanyada de l'estrena del nostre Tió Carbassó, que des d'aquest any acompanya l'arbre. Tant l'arbre com el tió van quedar decorats amb les creacions fetes pels nens i nenes durant el taller del matí. Tot seguit, el Cor Indika va oferir una emotiva cantada de nades, posant el toc final a la jornada.

Els Reis de l'Orient

La tarda del 4 de gener, el nostre poble va començar a respirar un ambient especial, d'aquells que anuncien que la màgia està a punt d'arribar. La plaça de l'església es va convertir en un autèntic Campament Reial, ple de llum, colors i il·lusió compartida entre petits i grans.

Els infants van fer cua amb els ulls ben oberts per trobar-se amb el Patge Reial, a qui van poder entregar la carta i explicar-li els seus desitjos, mentre rebien un val per una xocolata desfeta boníssima, perfecta per escalfar la tarda. A la Carpa dels Desitjos, cadascú va escriure allò que somiava i ho va penjar en un arbre ple de colors i esperança.

Tampoc hi va faltar la Carpa dels Caramels, l'espai dels Regals amb patges atrafegats embolicant i revisant paquets, ni la zona del Carbó, amb fogueres i proves per comprovar si tothom s'havia portat bé.

Pel campament també hi passejaven el Patge dels Xumets, recollint els xumets dels qui ja es fan grans, i el misteriós Fumera, amb molts ulls que tot ho vigilen. La gran novetat d'aquest any va ser la Carpa dels Fanalets, imprescindibles per guiar els Reis amb la seva llum.

La felicitat es reflectia en la mirada dels més petits, i els més grans, en observar-los, recuperaven aquella mirada de màgia que només neix en aquests instants.

L'endemà, el dia 5 de gener, amb els fanalets encesos i el cor ple d'emoció, grans i petits vam esperar l'arribada dels Tres Reis d'Orient, acompanyats de tots els patges, *patgesses*, les Fades de la Llum i, aquest any, també dels camells. Després de recórrer alguns carrers del poble, la celebració va acabar a l'església, on un dels patges va adreçar unes paraules als nens i nenes de part dels Reis de l'Orient i van repartir unes galetes boníssimes.

Només quedava anar a dormir aviat, perquè la nit seria llarga i plena de feina.

Volem agrair de tot cor als patges, *patgesses* i als Tres Reis d'Orient la seva dedicació, il·lusió i estima pel nostre poble. Han estat uns dies màgics per gaudir, junts, petits i grans.

L'Amic Invisible Intergeneracional

Arriba Nadal, i un any més arriba l'Amic Invisible Intergeneracional de l'Armentera. Quina felicitat que s'hagi instaurat aquesta tradició al poble. Encara recordo el primer dia que en vam parlar amb en Joan Bosch, en Marc Casadevall i en Jaume Bolasell, i dubtàvem que s'hi apuntés gaire gent... però, un cop més, la gent de l'Armentera ha demostrat que és la millor comunitat del món.

Enguany, a l'Amic Invisible s'hi han apuntat 37 parelles: 37 joves i 37 persones grans. Durant el mes de desembre, els veïns i veïnes s'hi anaven inscrivint a través de l'Ajuntament, del Casal de la Gent Gran o per WhatsApp. Aleatòriament, es feien les parelles i s'assignava una persona gran a cada jove. Abans de res, em vaig assegurar de saber i apuntar els gustos i interessos dels participants més veterans, per donar pistes als joves sobre què regalar.

El 21 de desembre ens vam reunir al Casal de la Gent Gran. La convocatòria era a les 18 hores, però quan vaig arribar a les 17 hores per preparar-ho tot... ja n'hi havia uns quants asseguts i a punt: en Quimet, en Ventalló, el grupet de la Marta Salleras i companyia... Vaja, un bon grupet ja preparat i impacient. Això sí que és ser puntual!

De mica en mica, el Casal es va anar omplint de gom a gom. Quin goig que feia tan ple! I quina tarda vam passar... De debò: gràcies infinites a tot el jovent que hi ha participat. Quina creativitat, quines ganes heu posat a pensar en detalls personalitzats per a la nostra gent gran. Només calia veure les cares d'alegria en rebre el seu detall. Sense paraules!

Com sempre dic: la gent gran és el tresor més preuat que tenim als pobles, i els hem de cuidar. I crec que enguany ha quedat més que demostrat que, a l'Armentera, tenim una família única al món. Poc sabia, el dia que vaig arribar a aquest poble, que en tan poc temps acabaria estimant amb tot el meu cor el poble més ben parit de Catalunya!

Gràcies, Armentera, per ser-hi. Per participar, per implicar-vos i per man-

tenir viu aquest esperit de fer coses junts. Quan cadascú hi posa el seu granet, el poble se sent més viu i més unit.

Ah! I, sobretot, l'any vinent repetim! Animeu-vos i apunteu-vos-hi, la farem encara més grossa!!!

LAURA SABATÉ

Ens hem submergit en el món del circ

A l'escola Fluvianets, el curs 2024-2025 ha estat marcat per un tema que ens ha acompanyat al llarg de tot l'any: el circ.

Aquest eix temàtic ha servit de fil conductor per a tots els nivells, des dels més petits fins als més grans, i ens ha permès endinsar-nos en un món ple de creativitat, color i disciplines diverses.

Des del primer moment vam voler que l'ambientació també reflectís aquest univers tan especial. Cada aula va transformar la seva porta en una entrada a una carpa de circ, convertint els passadissos en un espai més acollidor i suggeridor. L'entrada de l'escola també es va vestir per a l'ocasió, de manera que, només arribar, ja es respirava la màgia d'aquest ambient festiu.

Com és habitual, un dels moments més destacats del curs va ser la Setmana Cultural, dedicada a aprofundir encara més en la temàtica anual. Enguany, però, va tenir un component especial: vam fer coincidir aquesta setmana amb les colònies, i tota l'escola vam congregar a la casa de colònies de Can Solà, a Vilobí d'Onyar. El centre ens va oferir uns blocs d'activitats especialment pensats per introduir-nos en el món del circ i el seu material específic, fet que va permetre als infants experimentar noves habilitats i conèixer disciplines que habitualment no es poden treballar a l'escola.

Decoració de l'entrada de l'escola.

Un moment de la Setmana Cultural.

Espectacle dels alumnes de 6è durant la Setmana Cultural.

Colònies a Can Solà.

A més d'aquestes vivències, al febrer vam realitzar una sortida conjunta a Girona per assistir a un espectacle del prestigiós Festival Internacional del Circ Elefant d'Or. Tot i ser una activitat breu, va ser molt intensa i enriquidora; els infants van quedar captivats per la destresa i les acrobàcies dels artistes professionals.

En conjunt, ha estat un curs en què els nens i nenes han pogut submergir-se plenament en el món del circ, descobrint-lo des de múltiples mirades i vivint-lo en primera persona. Les imatges que acompanyen aquest article en són una bona mostra.

Dins del circ durant una de les actuacions.

Foto de grup en el Festival Internacional de Circ Elefant d'Or a Girona.

CELEBREM LA CASTAWEEN

Un any més l'AFA de la Llar d'Infants, conjuntament amb la col·laboració de les educadores, ha organitzat la celebració de la *Castaween*.

Aquesta proposta tan original ens permet viure el millor de cada tradició: el caliu i la dolçor de la castanyada, amb les castanyes com a protagonistes, i la diversió i la imaginació del *Halloween*, amb disfresses, carbasses i alguna que altra sorpresa esgarriofosament divertida que hem pogut fer amb els nens i nenes de la llar d'infants.

Durant els dies previs, l'escola s'ha omplert de color i creativitat. Els infants han ajudat a decorar els espais amb manualitats fetes amb molt d'amor: aranyes, fantasmes simpàtics, ratpenats, carbasses i molts altres elements que han donat vida a un ambient màgic i festiu. També hem explicat contes, cantat cançons i fet petites activitats per treballar la tardor i aquestes dues celebracions d'una manera divertida i educativa.

El dia de la festa, petits i grans vam compartir una jornada plena de rialles, jocs, música i complicitat. Els infants, dis-

fressats per a l'ocasió, van poder gaudir d'un matí diferent, ple d'emocions i sorpreses. La col·laboració de l'AFA va ser, com sempre, clau per fer que tot sortís rodó. Volem agrair molt sincerament la seva ajuda, com també la participació i implicació de les famílies, que any rere any us sumeu amb il·lusió a les activitats de la llar i ens feu sentir com una gran família.

Gràcies a tots, la Castaween 2025 ha estat un veritable èxit! Ens enduem un munt de records preciosos, somriures i moments compartits que fan que cada any tinguem més ganes de repetir. Perquè, al cap i a la fi, el més important de totes aquestes celebracions és créixer junts, gaudir en companyia i oferir als infants experiències plenes d'afecte, diversió i aprenentatges.

Fins a l'any vinent, amb més màgia, més castanyes i més carbasses!

AFA I LLAR INFANTS PASSET A PASSET
Créixer junts, pas a pas

La nostra contribució a millorar l'escola

Com cada any, l'AFA Fluvianets va donar el tret de sortida el 2025 amb la Quina Infantil. Material escolar, un llit elàstic, entrades per al Karting de Roses i molts altres obsequis van entusiasmar els participants. L'alumnat de 6è, que en va tenir cura en tot moment, va fer que la quina anés com una seda. Gràcies!

Un mes més tard va arribar Carnaval, i l'AFA es va ocupar del servei de bar. A l'abril vam celebrar Sant Jordi, una de les diades més especials de l'any. Enguany, el diumenge previ vam instal·lar una parada de llibres a la Plaça Catalunya, i la mateixa diada, amb l'ajuda dels nois i noies de 6è, vam vendre roses i llibres.

El curs es va acomiadar amb la festa de final de curs, que va incloure inflables a la tarda i, al vespre, un sopar amb totes les famílies i l'adeu emocionat a l'alumnat de 6è. També vam ser a la Fira de la Poma, amb un servei de bar que va funcionar de sol a sol. A la Fira de Nadal de l'Armentera vam posar una parada de ponsèties durant el matí de dissabte. Per acabar l'any, vam realitzar la ja tradicional venda de calendaris, amb la qual se sortegen dues paneres; aquesta activitat, malgrat ser polèmica perquè molta gent ja no utilitza calendaris de butxaca, és la que més beneficis aporta a l'entitat! Aquest any, les imatges dels calendaris eren la imatge de la decoració de la porta de cada classe de l'escola.

Totes aquestes activitats s'organitzen per poder recaptar diners per als nostres fills i filles, ja sigui per fer millores a l'escola o per poder sufragar, per exemple, els autobusos de les excursions. A més, l'AFA també s'encarrega del servei d'acollida matinal i del servei de menjador, com també d'ofrir diferents propostes d'extraescolars.

Gràcies a tots i totes els qui, d'una manera o altra, ho feu possible!

A més, aquest any s'ha produït un canvi a la junta de l'Associació. La nova junta està formada per en Juan Manuel de la Torre com a president, la Judith Sánchez com a secretària i la Cristina Heredero com a tesorera. Els vocals són la Carla Baguer, la Núria Sánchez, la Maria Rosa Villarrodona, l'Ivan Martínez, la Mariona Ponsatí, l'Arantxa Castillo i l'Ariadna Arbat. Des d'aquí volem agrair tota la feina feta durant els últims anys per l'antiga junta, que no és poca!

- . Electricitat
- . Aigua
- . Calefacció
- . Climatització

669 895 533

marcel@felipborrella.com
l'Armentera

El projecte Lecxit a l'escola de l'Armentera

El projecte Lecxit és una iniciativa de la Fundació Bofill, gestionada a les comarques gironines per la Fundació Josep Pallach. Té l'objectiu de millorar la comprensió lectora i l'afició dels infants a la lectura.

Una vegada a la setmana, en acabar l'horari escolar, els adults voluntaris van a l'escola i passen una hora amb els alumnes als quals els mestres els ha semblat que necessiten aquest suport, sempre que els pares hi estiguin d'acord. Són alumnes de 4t o 5è.

Cada voluntari va a una aula amb un nen, llegint i fent altres activitats relacionades amb la lectura, també jocs.

A principi es fan les parelles, de manera que es va establint un vincle entre voluntària anomenada mentora i nen. Gràcies a aquest vincle, en un clima de confiança i un ambient distès, es tria el llibre que el nen o la nena anirà llegint. També és important que, a estones, llegeixi la mentora. Al llarg de la lectura, van sorgint preguntes i comentaris per ajudar a comprendre el significat del que es llegeix.

A l'escola Fluvianets de l'Armentera, aquest és el tercer curs que duem a terme aquesta activitat. Aquest curs hi ha tres voluntàries.

També organitzem altres activitats relacionades amb la lectura cada final de trimestre: lectura de poemes o textos, i fins i tot alguna petita representació.

Tot això és possible gràcies a la implicació dels mestres i les voluntàries.

I us asseguro que tant la canalla com les mentores esperen amb impaciència el dia setmanal de Lecxit.

Us animo que, si us sembla interessant i teniu una hora lliure a la setmana a dos quarts de cinc, us poseu en contacte amb l'escola per incrementar el nombre de voluntaris i poder oferir aquesta activitat a més mainada.

ROSA GELI ANGLADA
Coordinadora de Lecxit a l'Armentera

CAN FIDEL

Joaquim Isern i Aupí i Fidel Isern i Clotas

Can Fidel ha estat una botiga històrica i ben arrelada en la vida quotidiana del poble. Tanmateix, Can Fidel no és un comerç qualsevol, sinó part del teixit històric de l'Armentera, amb una presència de molts anys i associada a figures conegudes per la comunitat, com en Quimet, que han contribuït a consolidar-ne la reputació. Com moltes carnisseries tradicionals catalanes, Can Fidel s'ha mantingut com un negoci familiar amb servei personalitzat i relació estreta amb els veïns del poble, oferint productes frescos i de qualitat.

Quan va començar el negoci? I qui va ser?

Segons la recerca feta per en Joan Ramon Inglada, el 1879, en Marcus Gener i Artigas, de Sant Llorenç de Salanca (Catalunya Nord), va arribar a l'Armentera i llogà el cafè de la plaça i es posà a fer el seu ofici, que era carnisser.

Sempre ha estat una xarcuteria-carnisseria?

Sí, i durant uns anys també hi veníem la llet de les vaques que hi havia a la part de darrere de la mateixa casa.

La carnisseria era en el mateix lloc que ara?

Durant els primers anys, quan en Marcus Gener la portava, sabem que era a la plaça, però no en quin lloc concret. Del nostre record, la carnisseria ha estat sempre en el cantó de plaça de Sarau amb el carrer Pompeu Fabra. Durant uns vint anys, del 1924 al 1944, era en l'antiga casa (el mas Escot) fins que l'esgavellaren i es construí la casa actual, on continuà havent-hi la carnisseria en el mateix cantó.

Com era abans la botiga? Quines diferències hi havia amb ara?

Com hem dit abans, les tres carnisseries que hem conegut han estat sempre en el mateix lloc i han tingut un patró semblant: taulell encarat a la plaça i la cambra darrere del taulell. En la primera carnisseria no hi va haver cambra frigorífica fins als primers anys de la dècada dels quaranta. En aquells anys la matança dels animals, especialment la del porc, estava molt condicionada al temps. A l'hivern es matava més, però quan arribava la calor no es matava porc. A l'Armentera no hi havia escorxador i els porcs i xais es mataven a la plaça, davant de casa. Els porcs se socarraven fent un clot a terra i les restes de la neteja s'enterraven. Un cop acabat, els animals es penjaven en els ganxos que hi havia a la façana de casa.

En les dues primeres carnisseries, la carn es posava sobre el marbre del taulell o es penjava en els ganxos que hi havia a les parets del costat i de darrere el taulell. No va ser fins al 1980 quan es va fer la carnisseria actual, amb taulell frigorífic.

Mas Escot, a la plaça de Sarau. La porta de més a la dreta era la carnisseria.

Quin era el producte més apreciat?

Acabada la guerra, els productes més demanats eren la cansalada i la ventresca, que es fregien i es menjaven com a tall. Quan compraven cansalada o ventresca s'havien de quedar un tall de magre (llom o filet), el que es deia la torra, perquè aquesta carn era la que sobrava.

Hi havia més clientela?

No. La gent podia comprar poca cosa, hi havia pocs diners. Tampoc es menjava tant com ara i a cada casa es criaven gallines, pollastres, ànecs, conills... per a consum propi i es matava el porc cada any. Per tot això, se'n venia poc.

I després també vàreu anar ajudant i substituint en Quimet, veritat?

En Quimet, tot i ser de la casa, va fer poc de carnisser. Ell engreixava els garrins que compràvem per a més endavant matar-los i vendre'n la carn i fer embotits i, també, anava a l'escorxador a matar xais, porcs...

La carnisseria la portaven les dones, l'àvia Remei i la meva mare, l'Angeleta. Jo vaig començar a treballar-hi amb setze anys, primer amb la mare, i el 1979 s'hi va afegir la Montserrat, la meua dona.

Angela Clotas i Montserrat Seguí al taulell de la carnisseria.

En aquests cent quaranta-sis anys hi hem treballat quatre generacions

Can Fidel ha estat, per tant, un negoci familiar i de proximitat, veritat?

Sí. Durant aquests cent quaranta-sis anys quasi sempre ha portat el negoci la família tota sola. Però cal recordar que durant els anys que l'àvia Remei i l'avi Fidel portaven la carnisseria, la Montserrat Carbó (la sabatera), els va ser de gran ajuda, fent diferents tasques: des de cuinar per a la família a fer botifarres... I uns anys més tard, la tia Tereseta, Teresa Palou i Garriga, també vingué a ajudar a fer botifarres.

Antiga màquina de fer botifarres.

És una carnisseria popular i apreciada per la comunitat, amb una trajectòria que es pot considerar de molts anys dins el poble, generació rere generació. És així?

Al llarg d'aquests cent quaranta-sis anys hi hem treballat quatre generacions. Durant aquest temps hem tingut els avis, fills i nets d'una mateixa família com a clients. Sabíem de memòria què era el que més els

agradava, com volien que els talléssim la carn, quin tall encarregarien per la Festa Major, per Nadal...

Com és el dia a dia d'una carnisseria com la vostra?

En el nostre cas hi havia tres feines diferenciades: la de l'escorxador, matar i desfer les canals; la de l'obrador, preparar la carn, embotar, coure l'embotit, fer hamburgueses; i la del taulell, el despatx de cara a la clientela.

I darrerament quins productes oferíeu?

Venda de carn i embotits d'elaboració pròpia.

Ha estat del tot impossible continuar amb el negoci. Ni tan sols amb un traspàs, veritat? Per què creieu que no interessa?

No s'ha seguit el negoci perquè els meus dos fills decidiren estudiar i fer una altra feina. Però tot i no decantar-se per fer de carnisser, han mostrat interès pel negoci familiar i han dedicat una bona colla de les seves hores lliures a fer diferents tasques dins l'obrador.

L'opció de traspasar-la no ens la vàrem ni plantejar, com tampoc, ningú no va interessar-se per continuar tenint-la oberta.

Podeu escriure el que considereu important i que no s'hagi preguntat.

Només volem tornar a agrair la seva confiança a totes les famílies que ens l'han donada, clients i amics nostres. Gràcies! Us trobem a faltar!

3 generacions en el taulell de la carnisseria l'últim dia, 28 juny de 2025.

CARLES B. GORBS

L'escorxador de l'Armentera

L'escorxador de l'Armentera és un petit escorxador públic i comunitari que opera amb un model de governança col·lectiva i enfocat a satisfer les necessitats de ramaders familiars, carnisseries artesanals i consum local de proximitat.

Haver implementat un model de governança transversal amb ramaders i carnisseres, la modernització de les infraestructures i constituir-se com a societat cooperativa rural (agrària i de serveis) han estat els principals factors que han permès la continuïtat del projecte.

Orígens

Aquest petit escorxador neix de la necessitat de recuperar un equipament que en altres èpoques era d'ús municipal, però que havia quedat en desús davant les pressions normatives, econòmiques i logístiques que van fer inviables molts escorxadors de baixa capacitat a Catalunya.

Des de fa més de cinquanta anys, un grup de carnisseres i ramaders locals es va implicar en la gestió del micro escorxador de l'Armentera, defensant sempre el seu gran valor estratègic. Des dels inicis fins a l'any 2003, la gestió era pública. A partir d'aquest any, l'administració propietària va aprovar una concessió de la gestió per a quaranta anys, i els mateixos carnisseres es van organitzar per gestionar-lo mitjançant la creació d'una societat limitada.

Amb el temps, ramaders i carnisseries locals van impulsar un projecte comunitari per donar-li una nova vida basada en la cooperació, la sobirania alimentària i el suport mutu. Aquest enfocament va buscar crear un espai on els productors poguessin sacrificar i processar animals amb criteris d'ètica, proximitat i respecte per la qualitat dels aliments, alhora que es mantingués la viabilitat econòmica de l'equipament.

El model de governança col·lectiva

L'escorxador de l'Armentera es diferencia d'altres escorxadors pel seu model de governança, per la seva dimensió reduïda i per la seva polivalència, és a dir, pot realitzar sacrificis bovins, porcins i ovins.

Inicialment, com ja s'ha comentat, va ser constituït com una SL orientada a la viabilitat econòmica, però que va

evolucionar cap a una cooperativa rural mixta, agrària i de serveis sense ànim de lucre, que prioritza la sostenibilitat econòmica, social i ambiental.

Així doncs, una de les singularitats més destacades de l'escorxador de l'Armentera és el seu model de governança públic-comunitari. L'equipament és concebut com un projecte socioeconòmic i territorial, on diferents agents del territori —ramaders, carnisseries, comunitats locals, associacions i institucions— participen en la presa de decisions i en la definició de les estratègies de funcionament.

Sostenibilitat i benestar animal

L'escorxador de l'Armentera és una peça clau en la cadena agroalimentària local, sobretot per als ramaders de petita escala i els artesans de la carn. Sense aquest servei, molts d'aquests productors s'enfrontarien a desplaçaments llargs i costosos fins a grans escorxadors per sacrificar els seus animals, amb totes les implicacions logístiques, sanitàries i de benestar animal que això comporta.

En aquest sentit, l'escorxador de l'Armentera facilita la creació de cadenes agroalimentàries curtes de subministrament, les quals ofereixen diversos beneficis, com la millora del benestar animal, ja que aquests viatgen menys quilòmetres i passen menys temps en sales d'espera.

El sacrifici en escorxadors petits situats prop de les granges redueix l'estrès, evitant viatges llargs, transport en vehicles comercials a gran escala, passar menys temps en sales d'espera i la barreja amb bestiar d'altres granges. Els models de cria preveuen el benestar animal en totes les etapes, inclosa la cria a l'aire lliure.

Per altra part, es promou el menjar ecològic. Encara que no tot el producte que es processa a l'escorxador és ecològic, tots els socis i usuaris garanteixen que el seu bestiar té un ús nul o excepcional d'antibiòtics, i reben una alimentació de la més alta qualitat.

A més, donar servei a la producció local contribueix a reforçar els cicles curts de comercialització i el consum de proximitat, dos factors cada vegada més valorats per consumidors conscients de l'impacte ambiental i social dels aliments que consumeixen.

Aquest tipus d'infraestructura juga un paper essencial en la dinamització de l'economia rural, ajudant a mantenir activitat econòmica dins dels municipis, reforçant el teixit productiu local i ajudant a evitar la despoblació rural que pateix moltes zones de l'interior i de l'Empordà.

Consolidació del model i projectes en curs

En l'actualitat (des de 2022 fins avui), l'escorxador ha estat objecte d'iniciatives que busquen consolidar i reforçar el seu rol territorial com a infraestructura per a circuits curts de comercialització de carn ecològica i de proximitat. Aquestes iniciatives compten amb el suport d'institucions com l'Institut de Recerca Urbana (IDRA).

Dins dels projectes actuals, cal ressaltar l'anomenat FUET, que és un projecte conjunt entre la Cooperativa Agrària

Escorxador de l'Armentera i IDRA i l'impuls de la fundació Daniel i Nina Carasso, amb l'objectiu clar d'enfortir les cadenes curtes agroalimentàries per a ramaders i carnisers de l'Empordà mitjançant la gestió col·lectiva de l'escorxador de l'Armentera.

Un altre és un projecte europeu que es diu InnOfoodLabs sobre living labs i que està relacionat amb l'alimentació sostenible i ecològica amb un impacte positiu en el territori.

InnOfoodLabs impulsarà 23 innovacions en cadenes de valor d'aliments orgànics a través de 12 Living Labs en 9 països europeus i una Comunitat de Pràctica. Millorant el processament i la distribució d'aliments orgànics, el projecte pretén transformar les cadenes de valor orgàniques en pilars de les economies locals. Les innovacions se centren en el processament d'aliments a petita escala, l'envasament sostenible, les connexions entre agricultors i processadors i els models innovadors de subministrament i distribució.

L'escorxador de l'Armentera en perspectiva global

El cas de l'escorxador de l'Armentera s'emmarca en un debat més ampli sobre el futur dels petits escorxadors i la sobirania alimentària a les regions rurals de l'Estat espanyol i Europa. En un context en què els grans centres industrials tendeixen a concentrar la producció, iniciatives com aquesta representen alternatives descentralitzades i orientades al territori, que busquen equilibrar la sostenibilitat ambiental i social amb l'economia local.

En l'àmbit català, trobem altres exemples similars i es treballa des de diferents entitats per recuperar i reinventar els escorxadors municipals com a infraestructures essencials per a l'agroalimentació de proximitat. Aquest enfocament es considera no només com una resposta a reptes actuals, sinó com una inversió en la resiliència alimentària de territoris petits i mitjans.

L'escorxador de l'Armentera no és només un equipament físic per sacrificar animals; és una peça essencial de la cadena alimentària local i un exemple de com es pot gestionar una infraestructura rural de manera col·laborativa, sostenible i adaptada a les necessitats actuals. El seu model de governança, enfocat a l'economia social i a la sobirania alimentària, el converteix en una referència per a altres projectes similars a Catalunya i Europa.

Text: CARLES B. GORBS

Fotos: ARNAU PLANAS SUNYER / Escorxador de l'Armentera

Els pous oberts a l'Armentera

Passejant per l'Armentera es poden trobar alguns racons que ens recorden uns temps passats que convindria preservar. Aquest és el cas de la bomba que hi ha al final del carrer Major, cantonada amb el carrer de la Mar. Ens trasllada a una època en què al poble no hi havia xarxa d'aigua corrent a les cases, una modernitat que l'Armentera té el dubtós mèrit de ser el darrer municipi de la província que en va tenir, al nucli antic, a partir de l'any 2020.

Doncs bé, cent anys enrere, el subministrament d'aigua a les famílies del poble es feia a través de quatre pous oberts, de planta circular, excavats a terra, un dels quals és el d'aquestes fotografies. Segons en Joaquim Armengol, en un article al Butlletí informatiu de l'Armentera de l'any 1982 "la nostra vila comptava amb quatre pous públics. Un a la cantonada de can Plaja (avui, ca l'Enric Clotas) (...) de brocal aixecat fins a uns dos metres amb una obertura rectangular encarada al migdia i coronat per una cúpula de revolució ogival. És l'únic que es conserva dels quatre, per bé que l'obertura és tapada per un envà i hagi desaparegut l'antiga bomba que en treia l'aigua, bomba que anava equipada amb un volant de ferro que en fer-lo girar manualment feia funcionar l'èmbol mitjançant el joc de la biela".

Els altres tres pous oberts estaven al bell mig de la plaça Catalunya, a la plaça del Pou Colom (el nom li ve d'una figura d'un colom de terrissa qui hi tenia a la cúspide) i a la plaça de l'Església, aquest envoltat de quatre acàcies que li feien ombra. El rec del molí portava regularment aigua, que també era utilitzada per rentar la roba, per regar i per a diferents feines de neteja i altres usos.

Moltes cases tenien pous particulars, tot i que sense els mecanismes per llevar l'aigua que tenien els públics i havien de fer ús de llibants i galledes per obtenir-la. Davant la dificultat i els costos de construir els pous oberts, es buscava l'aigua a la primera capa freàtica, entre els vuit

Anys 20. Fons Cabruja Casanovas.

i dotze metres. Amb això, s'obtenia una aigua un xic fada, poc filtrada, situació que no va millorar fins que, a partir de 1930, aproximadament, es van generalitzar els pous de tub, que permetien arribar a més profunditat i obtenir una aigua de millor qualitat i seguretat, tot i l'elevada concentració de calç que tenia. Mitjançant uns motors s'extreia l'aigua dels pous i s'elevava a uns dipòsits situats a la part més alta de les cases, des d'on es distribuïa a les diferents estances. Aquest sistema s'ha mantingut, amb poques variacions, a les cases del nucli urbà del nostre poble, fins fa ben pocs anys.

El Grup de Memòria Històrica de l'Armentera té per objecte recollir fotografies antigues del municipi a fi de conservar-les i difondre-les per al coneixement i gaudi de tothom. Actualment, disposem d'un fons d'unes dues mil imatges del poble, que ens ofereixen una perspectiva de com era i com ha canviat la seva fesomia. Primer ens

Gener de 2026. Inscripcions: 1926 (referit a la bomba) i 2008 (restauració municipal).

Any 1985. Fons Can Fidel.

vam centrar en les imatges anteriors al 1960, perquè són les més difícils de trobar i les més valuoses de conservar; ara estem ampliant la recerca a totes les imatges del segle XX. També hem començat a recollir programes de festa major, fulletons i tot el material imprès que ha produït el municipi, que ens ajuda a explicar i donar context a les imatges, com és el cas que hem presentat.

Les fotografies antigues són un material històric molt valuós, que sovint transcendeixen la dimensió personal o familiar per passar a explicar trets singulars d'un poble, d'una comunitat: les formes de vida, l'educació, la festa, les tradicions, els treballs i els oficis... ens expliquen d'on venim i qui som. Per això agraïm a totes les famílies que ens han cedit aquesta part de la seva memòria i animem a fer-ho a les que encara no ho han fet, ja que així preservarem el seu record de cara a les generacions futures.

MIQUEL PLANAS ROIG
Grup de Memòria Històrica

Exposicions

Durant l'any 2025 s'han portat a terme, a la Fleca Pastisseria Sancho, les següents exposicions:

Gener i febrer	Col·lectiva – Puzzles
Març	Paquita Costa – Pintura
Abril	Emma Planellas – Quadres amb fustes
Maig	Pura Riscado – Pintura
Juny	Joan Colomer i Maite Cendrós – Aquarel·les i olis
Juliol.....	Col·lectiva de pintors escalencs – Aquarel·les
Agost i setembre	Núria Rosell – Grabats amb acrílic
Octubre	Dolors Janoher – Pintura a l'oli
Novembre	Javier Sanesteban – Fotografia
Desembre	Anna Maria García – Pintura

Des d'aquí volem donar les gràcies a tots i totes les artistes que desinteressadament han cedit les seves obres i han fet possible les exposicions, així com a la Fleca Sancho per possibilitar aquest racó de l'art al nostre poble.

Exposició de Núria Rosell.

Pol. Ind. Casa Nova - C/ Rosselló, 20 - 17181 AIGUAVIVA (Girona)
Tel. 972 40 20 12 - Fax 972 40 20 14
www.plaiber.com

GORBS

Comunicació - Edicions

629 151 930 · cgorbs@gorbs.cat
www.gorbs.cat

Presentació de “La memòria dels catalans”

El dissabte 19 de juliol es va fer la presentació de *La memòria dels catalans* amb la presència del director de l'obra, Borja de Riquer, presentat per l'alcaldesa, Cèlia Garbí. L'autor va fer un resum de l'obra i els seus objectius amb una magnífica exposició i davant d'un auditori d'unes 100 persones entusiasmats i participatius que va desbordar l'espai de la Sala de Plens.

Va ser un dia inoblidable, amb un poble que s'expressa i es compromet amb la cultura, i un privilegi comptar, entre nosaltres, amb un referent de la historiografia catalana com en Borja de Riquer... Gràcies a tots els qui hi heu participat i col·laborat, un orgull de poble!

“Videte, uigilate et orate”

La col·laboració entre l'escriptora Isabel Guzmán Ivars, l'il·lustrador Leonard Beard i l'alcaldesa de Vilanant, Anna Palet, han donat com a resultat *Videte, uigilate et orate*, un llibre que recull una llegenda sorprenent i, fins

ara, poc coneguda del poble. La presentació de l'obra ens va divertir i encuriosir, les anècdotes, l'explicació del procés de descoberta i execució fou digna del thriller més emocionant. No deixa de ser una llegenda perpetuada amb el boca-orella de generació en generació, però sempre ens quedarà el dubte, recordem que la realitat, sovint, supera la ficció.

Disg

El bronzit alarment d'una sirena em treu sense pensar-s'ho del meu trosset de cel. Serà una ambulància o potser un cotxe de bombers?

Algú té problemes, però, malgrat tot, sento la necessitat de fugir-ne, no vull involucrar-m'hi i penso deixar de banda el que passa fora al carrer. Aquí, entre les quatre parets de la meua estança, m'hi sento segura. És el meu petit món on no pot entrar ningú i fer-me mal. Però...

Sí, ja ho sé, d'això en diuen egoisme, no és ètic ni solidari i potser no hauria d'escriure una cosa així, no cal ser tan veraç, però, per altra banda, tampoc vull pecar de falsa.

M'adono que escriure el que em va suggerint el meu subconscient pot ser una aventura perillosa, perquè les paraules se les enduu el vent, però un escrit pot encadenar-nos per sempre.

Em trobo asseguda davant del meu escriptori i la meua intenció abans d'aquest fet era plasmar en un paper un plec de paraules que volguessin dir alguna cosa de profit.

Desitjava presentar un bon treball, un escrit amb sentit, millor que ens donés a tots un missatge de bons desitjos i millors intencions, que fos agosarat i a la vegada constructiu. Esperava que el lector s'hi atrapés de cap a peus.

Sentia dins meu la necessitat d'expressar sentiments, vivències, parlar de persones, fets puntuals, d'il·lusions, d'esperances. Pretenia deixar anar la meua imaginació

com ho fa l'aigua en obrir l'aixeta... Però ara ja no és tan fàcil, s'ha trencat l'encís. Potser desitjava volar massa alt i encara que ho vull, no puc concentrar-me.

No sé per on començar. Se'm queda la mirada fixa en algun lloc sense saber que miro, el cervell em dona voltes i no puc esbrinar on va, les idees se m'escapen una a una per alguna esquerra i la mà, tot i agafar fort la ploma, està inerta sobre el paper com una llosa. La inspiració ha fugit, em sento aclaparada i potser m'ho mereixo, he pecat d'egòlatra.

Acluco els ulls, el soroll del silenci no em deixa raonar, és com si davant meu s'hi hagués alçat un mur d'espessa boira que no em deixa ni veure ni pensar i em quedo quieta, immòbil...

Després de no sé quant de temps, en què el meu cap ha estat absent, per fi prenc la penosa però encertada decisió. Ara no és el moment, he de renunciar i esperar de nou la inspiració.

Tant de bo que sigui així perquè, a més d'agradar-me escriure, necessito que em llegeixin, si no hi ha un lector jo no soc ningú, si no puc oferir-li res de bo, si no l'atrapo implicant-se en el que vull dir-li, és que no serveixo és... Que estic fracassant.

Per això, he decidit esperar el moment més adient, amb permís del lector, és clar, i per al bé de l'escriptura.

ANNA CAMPS

Morirà la sardana?

Aquest escrit el vaig fer entre els anys 1990 i 2000. Durant aquests anys anàvem amb els nostres fills a les Trobades Infantils de sardanes que es feien els diumenges a la tarda a diferents pobles: Ventalló, l'Escala, Bellcaire, Torroella de Montgrí, Foixà, Flaçà, Vilajuïga... entre d'altres.

Mentre la mainada aprenien a ballar sardanes, fèiem nous amics i *passàvem una tarda de diumenge més distreta*.

He vist algunes fotografies antigues de ballades de sardanes a la platja de l'Escala i, comparant-les amb les d'ara, es veu que ha disminuït el nombre de balladors i n'ha augmentat l'edat. És evident que la sardana no té gaires seguidors entre la joventut.

Per això, fa molt temps que em volta una idea pel cap referent al futur de la sardana. Crec que s'hauria de fer quelcom perquè les sardanes fossin més atractives i més participatives per als dansaires.

M'he fixat com els joves s'aprenen molt ràpidament les cançons de moda i com a les festes majors saben ballar els diferents ritmes i moviments sincronitzats. La meua idea seria que els músics, a més de tocar la música de la sardana, poguessin cantar també la lletra.

Fixeu-vos, si no, que quan esteu ballant una sardana amb lletra coneguda com (L'Empordà, La Maria de les trenes...) mentalment l'esteu cantant. Potser a excepció dels que la compten i reparteixen, perquè han d'estar més pendents del repartiment.

I que me'n dieu de quan esteu escoltant un concert de sardanes? No us agradaria posar-vos a ballar?

Jo crec que si la mainada conegués la lletra de la sardana que estan ballant i la pogués cantar, la sardana se'ls faria més curta i divertida.

Una de les sardanes que més els agrada ballar és "Cap de Creus", perquè en determinats moments s'ha estès el

costum de picar de mans. Per això, tots estan atents a la música i tots saben el moment exacte de deixar-se anar de les mans per ajuntar les seves i aplaudir.

Han passat els anys i s'han fet molts intents perquè el jovent s'interessés més per les sardanes.

Va aparèixer la Sardanova de Santi Arisa, ara fa pocs anys. La Transardana de Marcel Caselles, i és ara, amb la cançó "Coti per coti" dels The Tyets que s'ha donat una mica d'impuls i el jovent se l'ha fet seva.

Aquest any a l'Armentera hem aconseguit engrescar una bona part de joves en les ballades de sardanes que s'han fet.

Esperem que tinguin continuïtat.

DOLORS JANOHER

Maisomtots Teatre

Fa una mica més de divuit anys que ens vam reunir una colla ben diversa amb una il·lusió en comú: passar i fer passar una bona estona fent teatre.

Liderat per la Rosa Garrido en aquell moment, el grup de teatre Maisomtots va començar el seu primer projecte.

Després d'una bona planificació d'assajos, que van durar molt més d'un any, vam estrenar *Misteriós assassinat al mas d'en Bordas*, el 28 de novembre de 2009. Quin orgull vam sentir en veure que tots els esforços van provocar una reacció molt positiva en el públic, des del primer "Ooooh" en obrir-se les cortines per mostrar el decorat fins als aplaudiments finals.

Després d'aquesta bona experiència van venir més obres i més bones experiències:

El somni d'una dona
19 febrer 2011

Tietes, una família de grillats
19 maig 2012

Manies i malalties
26 octubre 2013

Embolica que fa fort
30 maig 2015

Recordo que a l'escola
9 juliol 2016

Tornarà
10 juny 2023

Oooh...! París!
30 març 2024

EmpvriAE
5 abril 2025

Components del grup Maisomtots Teatre en representar la primera obra de teatre: *Misteriós assassinat al mas d'en Bordas*.

Totes aquestes obres són molt especials i diferents. De cada obra recordem algunes anècdotes que ens fan somriure cada vegada que en parlem.

D'*EmpvriAE* cal destacar que és una obra original escrita per la Paquita Vilarrodona i l'Enric Boldó. Precisament per això, en els diàlegs hi surten frases o mencions d'alguns

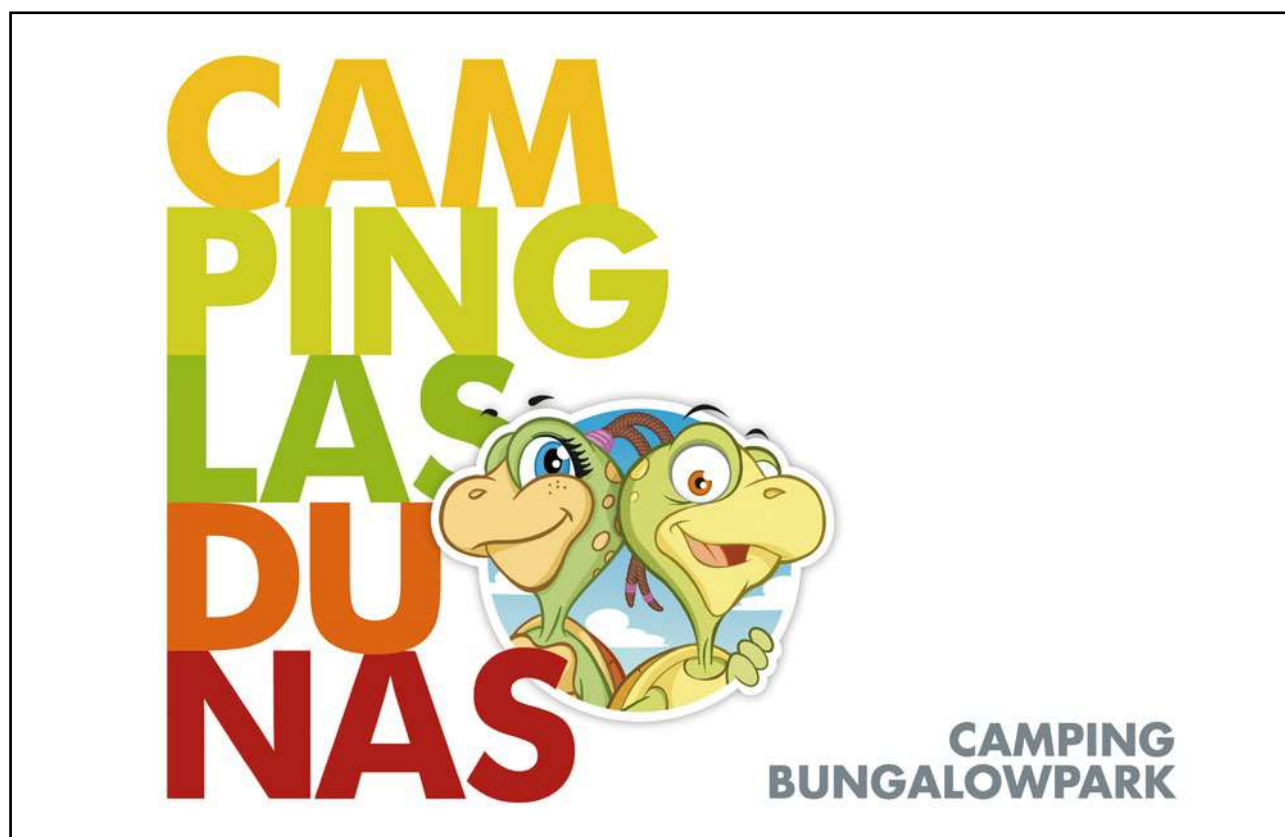

Components de l'actual grup representant *EmpvriAE*.

petits detalls de les altres obres com a record o homenatge a tota aquella gent que en algun moment van formar part d'aquest grup de teatre: actuant, apuntant, pintant decorats, tècnics de llum i so, cortines, a la taquilla, fent fotos, etc.

Finalment, cal donar les gràcies al públic tan agraït que ens ve a veure i que fa que tota aquesta feineda tingui sentit. Moltíssimes gràcies!

PAQUITA VILARRODONA

4 d'octubre

Els dies encara són llargs i conviden a fer coses a la tarda, una bona opció és fer una passejada fins al riu i gaudir dels camps i de la natura que ens envolta.

Dissabte 4 d'octubre, després de fer la migdiada, "cosa gairebé obligada els caps de setmana", ja que els dies feiners no puc, perquè encara tinc el costum de "treballar", em vaig despertar i, sense pensar-m'ho massa, em vaig posar les vambes i vaig sortir de casa amb la intenció d'arribar al riu.

El cel era d'un blau pàl·lid i es començaven a veure núvols de color vermellós, un color de cel molt habitual a l'Alt Empordà.

De moment tot estava tranquil, el sol anava perdent força i venia de gust caminar.

En pocs segons i quan només havia caminat 100 metres, ja vaig veure que no havia estat una bona idea, estava a menys de 300 metres per veure el riu, però era impossible avançar.

Em vaig trobar amb 117 cotxes, molts dels quals eren de treballadors que sortien dels camps de collir pomes, altres venien del camp de futbol.

Us podeu imaginar la decepció i la indignació de veure'm envoltada de pols?

Com jo, venien colles de joves caminant, que acabaven de veure el partit i semblaven haver-s'ho passat bé, grups de nois i noies coberts de pols, amb les sabates brutes i els cabells estarrufats.

Tots ens vam haver d'aturar a un costat del camí, d'esquena al pas dels cotxes, per no inhalar ni empassar la pols que aixecaven.

El que podria haver estat un passeig agradable es va convertir en un malson, vaig haver de recular i tornar cap a casa.

És una llàstima que un camí que arriba al riu i podria ser un paradís per passejar, estigui ple de pols i excrements d'animals.

TERESA BARBA

Quan escalar és molt més que pujar parets

L'escalada, tal com la coneixem avui, no sempre ha estat un esport. Durant molts anys, escalar servia sobretot per explorar muntanyes, obrir camins o arribar a cims que semblaven inaccessibles. Amb el temps, però, aquella necessitat pràctica es va convertir en passió i la passió en esport. I així, de mica en mica, van néixer els rocòdroms: espais on poder escalar sense sortir del poble, de manera segura, controlada i oberta a tothom.

Els primers rocòdroms van aparèixer fa poques dècades, quan es va veure clar que l'escalada podia ser una activitat regular, formativa i molt beneficiosa. Avui en dia, els trobem a escoles, centres esportius i pobles petits i grans. I sí, també a l'Armentera.

Perquè, com passa sovint amb les millors històries, la del nostre rocòdrom no va començar amb grans plans ni amb un projecte sobre paper. Va començar una tarda d'estiu, amb un grup d'amics del poble, inexperts però amb moltes ganes de provar alguna cosa nova. Entre rialles, algun petit ensurt i molta il·lusió, va sorgir una idea gairebé innocent: *! si ens muntem un roco per a nosaltres?*

Aquella frase, dita sense imaginar-ne l'abast, va ser la llavor del que avui coneixem com a "Camins Verticals". Gràcies al suport de l'Ajuntament, que va cedir un antic magatzem al costat de la pista poliesportiva i a moltes hores de feina voluntària, aquell espai humil es va anar transformant. Presa a presa, plafó a plafó, amb donacions, subvencions i l'esforç dels primers socis, el rocòdrom va anar prenent forma.

Camins Verticals ha acabat esdevenint un punt de trobada. Un espai on l'esport és l'excusa per trobar-se, compartir temps i crear complicitats. Cadascú hi arriba amb un objectiu diferent: millorar tècnica, mantenir-se actiu o, senzillament, fer una activitat diferent en un ambient proper i acollidor.

Escarlar té molts beneficis. En l'àmbit físic, treballa la força, la coordinació, l'equilibri i la mobilitat. Mentalment, ajuda a concentrar-se, a superar pors i a guanyar confiança. I a escala social,

és una activitat que convida a ajudar-se, a animar-se i a créixer plegats. No importa l'edat ni l'experiència: cadascú escala al seu ritme.

Avui, el rocòdrom és un orgull per al poble. Un espai que molts altres municipis envejarien i que es manté viu gràcies al compromís dels seus socis i sòcies. Per això, si ets de l'Armentera (o dels voltants), si tens curiositat per l'escalada o simplement vols formar part d'una comunitat activa i prope- ra, t'animem a provar-ho. Vine un dia, pregunta, mira, escala... segur que t'hi sentiràs com a casa.

Aquest article vol ser també un agraï- ment sincer a totes les persones que, al llarg dels anys, han fet possible aquesta història. Sabem que ens deixariem molts noms, però que quedi clar: **Camins Verticals és un projecte col- lectiu**, fet des del poble i per al poble.

I com passa amb totes les bones histò- ries, aquesta encara s'està escrivint.

Playback solidari a favor de La Marató de TV3

Els dies 13 i 14 de desembre, la Sala Nova de l'Armentera es va tornar a omplir de llum, música i emoció amb una nova edició del nostre Playback Solidari, organitzat pels Amics del Playback de l'Armentera. Enguany, aquesta activitat tan estimada del nostre poble es va celebrar a benefici de La Marató de TV3, dedicada al càncer, sota el lema "Detectem-ho, arreglem-ho".

Des de l'any 2007, la nostra associació ha col·laborat de manera ininterrompuda amb La Marató, aportant el nostre granet de sorra per donar suport a la recerca científica i ajudar a millorar la vida de totes aquelles persones que conviuen amb malalties greus. Són molts anys de treball, il·lusió i compromís solidari que ens omplen d'orgull, tant com a entitat com a poble.

Volem animar a tots els veïns, familiars, amics i al públic en general a venir a gaudir sempre d'aquest espectacle, preparat amb tot el nostre afecte. Cada any, els nostres artistes locals: petits, joves i grans, ens sorprenen amb la seva energia, el seu talent i, sobretot, amb les seves ganes de fer feliç al públic. Gràcies a tots ells per la seva feina, el temps i l'esforç dedicats a assajos, vestuari, decorats i actuacions que ens faran riure, emocionar-nos i recordar que la solidaritat també pot ser una festa.

Volem expressar també el nostre sincer agraïment a l'Ajuntament de l'Armentera per la seva col·laboració i suport constant, i també a totes les persones i entitats que fan possible, any rere any, que aquest esdeveniment esdevingui una realitat, i també volem agrair a 3Cat la seva participació i l'elaboració d'un petit reportatge sobre aquesta nostra activitat.

JOSEP OLIVERAS TUBERT
ASSOCIACIÓ AMICS DEL PLAYBACK DE L'ARMENTERA

La Marató

Playback 2025

Fotografies: JAVIER SANESTEBAN,
JOSEP OLIVERAS i PERE VALLÈS

1a PART

Elvira.

Mar i Cel.

Stairway to heaven.

Kaiman.

Loviu.

Embustero y bailarín.

Jean Luc.

Loca.

Enamórate de mi.

Moi... Lolita.

La patata.

Corazón contento.

Celebration.

2a PART

La gata bajo la lluvia.

Que no me eche la culpa.

Zapatos de cristal.

Mandnaga style.

Tu i yo volvemos al amor.

El chacachá del tren.

Esa diva.

Amigo amor.

Espresso macchiato.

Sin miedo a nada.

Bad romance.

Amigos para siempre.

Sweet Caroline.

Sala Nova.

Arnau a 3Cat.

Arnau i Josep a 3Cat.

FUSTERIA I ALUMINI

JESUS M.

696 11 25 16
 17472 L'Armentera (Girona)
info@fusteriajesus.com
www.fusteriajesus.com

Tenir cura dels gats Una harmonia possible

Cal cercar un equilibri que suposi viure en harmonia entre l'home i els animals, en aquest cas, els gats, que viuen entre nosaltres des de fa milers i milers d'anys.

En aquest sentit, vam tirar endavant l'associació fa uns deu mesos. Teníem moltes ganes de començar aquest projecte, ja que pel nostre compte tots fèiem cosetes, tenim cura de gats, tant en alimentació, veterinaris, castracions o bé col·laborant amb altres associacions.

En aquests deu mesos hem esterilitzat aproximadament uns 40 gats/gates, potser no és un número gaire elevat, però la veritat és que la feina que hi ha al darrere no és poca.

Primer de tot, s'ha d'intentar comptabilitzar els gats que hi ha en una zona determinada, mirar si hi ha cap veí que ens pugui donar qualsevol informació, buscar algun lloc on poder posar menjar i aigua i, durant un cert temps, intentar que els gats ens agafin una mica de confiança per poder agafar-los per esterilitzar amb el mètode CER (Captura, Esterilització i Retorn). A vegades és difícil, tant pel nivell d'hores com emocionalment. Sovint són gats que a part de l'esterilització tenen problemes de salut i pot ser que, malauradament, arribem tard per ajudar-los.

Viure al carrer és dur. Pateixen fred, calor, gana, set i, en moltes ocasions, incomprensió. En esterilitzar-los evitem que es barallin tant pel territori com per les gates i d'aquesta manera no acabin ferits. Això amb els gats, però amb l'esterilització, les gates deixen de patir l'assetjament dels mascles i embarassos que en moltes ocasions es compliquen i acaben sent mortals i amb hores o dies de dolor que cap ésser viu hauria de patir.

Hi ha gent que ens pregunta si ens emportarem els gats que esterilitzem i la resposta és que no podem, ni podem ni ho hem de fer. I la raó és que són gats que han nascut al carrer i no estan socialitzats o que han estat abandonats i

L'adopció, en els gats petits, és una bona opció per a la seva supervivència.

després d'un temps han perdut tota confiança i esperança en l'ésser humà. Així doncs, el carrer, aquell cobert fosc i tranquil o, simplement, sota l'aixopluc d'un cotxe es pot haver convertit en la seva llar. Amb això volem dir que tot i

Les gàbies trampa són una eina important per a la captura de gats del carrer.

que no els podem treure del carrer, sí que els hi volem proporcionar seguretat, alimentació i, sobretot, fer que visquin amb dignitat, respecte i fer el seu dia a dia una mica més fàcil.

Des de l'associació agraïm cada donació, cada paraula de suport, tot gest, petit o gran, que ens ajudi a millorar la vida d'aquests petits que tant depenen de la nostra empatia i la nostra ajuda i, sobretot, donar el nostre agraïment a tota persona que ens ajudi a visibilitzar-los i a donar-los veu perquè no només és un exercici d'empatia sinó també un dret que tenen. També creiem –i en això pràcticament tothom estarà d'acord– que un poble és millor quan ningú queda enrere, tampoc els que no poden parlar.

Els gats agraeixen, de diferent manera, el nostre ajut i complicitat.

Una cadellada de gats.

«L'home és civilitzat en la mesura que comprèn un gat»

George Bernard Shaw

El més petit felí és una obra mestra. (Leonardo da Vinci).

Així doncs, la nostra entitat, amb el seu treball i dedicació, ha contribuït a evitar, entre els gats, malalties, baralles entre mascles i, fins i tot, que deixin de marcar territori amb l'orina. Les mesures per al control de la natalitat, a més, permeten mantenir una població més estable i reduïda.

Entenem, en definitiva, que gats i persones han de conviure harmònicament en les nostres poblacions, que ha estat així històricament des de fa milers d'anys.

LA JUNTA DIRECTIVA

Associació Cultural El Pont Nou

El passat 22 de setembre es va constituir la nova junta de l'Associació Cultural El Pont Nou.

Eva Llambrich, Carme Baqué i Anna Cervelló.

Aquesta nova etapa vol ser un relleu actiu, obert i participatiu, fidel al propòsit original de l'Associació, de promoure la cultura al nostre poble. De manera especial ens volem centrar en totes aquelles activitats encaminades a fomentar la lectura i la difusió de la nostra cultura.

En primer lloc, ens hem proposat donar un nou impuls a la sala de lectura:

Obrim la biblioteca els dilluns i els dijous de 16.45 a 19 h. per tal de garantir un espai setmanal de lectura i estudi per a infants i joves.

«El mot damunt del mot
s'empelta i riu, cap paraula
no es mor que no en floreixi
una altra al seu costat»

Maria Àngels Anglada

Donem continuïtat al servei de préstec de llibres per a tothom i, fins i tot, volem oferir el servei de préstec a domicili per a aquelles persones de mobilitat reduïda.

En segon lloc, estem treballant en l'agenda d'activitats per tal de fer una programació mensual que inclogui converses amb autors/es, presentació de llibres i tallers per a totes les edats, i també la recuperació de l'hora del conte per als més menuts.

Durant el mes d'octubre hem resolt els temes administratius de la nova junta i l'hem ampliat amb la incorporació de dues vocals representants dels dos clubs de lectura: la Dolors Janoher i la Montserrat Poch.

Vam acabar novembre amb la presentació del llibre *Amb els pits a l'aire* de la Núria Esponellà.

Cèlia Garbí, Núria Esponellà i Eva Llambrich.

La presentació del llibre, en conversa amb la Cèlia Garbí, va ser molt emotiva i interessant. Vam compartir l'experiència personal i literària de l'autora, i la lectura d'alguns fragments significatius de l'obra. Vam acabar l'acte amb una copa de cava i agraïment a totes les persones que hi van assistir.

A principi de desembre hem pogut ampliar el fons de llibres amb l'ajut de la subvenció municipal i treballem en una nova organització de la sala de lectura per tal de millorar el servei. Ens hem proposat actualitzar el catàleg de llibres amb el suport de les persones voluntàries a les quals agraïm el seu compromís i esforç.

Acabarem l'any amb els contes de Nadal que ens explicaran la Mireia i l'Helena i el tradicional taller de fanalets per a la mainada, a la sala de lectura.

Per l'any 2026 tenim previstes noves presentacions de llibres i activitats diverses per al dia de la poesia, Dia de la Dona, Sant Jordi...

Us esperem a la sala de lectura dilluns i dijous de 16.45 a 19 hores.

Les persones que estigueu interessades a venir a donar-nos un cop de mà a la biblioteca ho podeu fer enviant-nos un correu electrònic a biblioarmentera@gmail.com

«El temps de llegir, igual que el temps per estimar, dilata el temps de viure»

Daniel Penna

Clubs de lectura

Lectures entre vins

Així s'anomena el nostre club de lectura i ens diem així perquè acompanyem les sessions de lectura amb un bon vi. Amb el temps, hi hem anat afegint petits plaers mengívols...

Actualment, som un grup de nou que ens trobem mensualment. Sol ser un dilluns a partir de dos quarts de nou del vespre.

LES SESSIONS TENEN TRES PARTS:

A la primera –i de manera rotatòria– un/una de nosaltres fa un resum sobre l'autor o autora (època, estil, altres llibres...).

A la segona, fem una ronda on cadascú exposa la seva opinió sobre el llibre del mes que tots hem llegit i en fem una valoració global comentant diferents aspectes literaris.

Lectura entre vins.

La tercera consisteix en un intercanvi: portem llibres de casa que ens hagin agradat, en fem una breu introducció i si algú s'engresca se l'emporta per tornar-lo una vegada llegit.

Tot plegat fa que aquesta estona que compartim sigui agradable i, sobretot, molt enriquidora.

Club de lectura 2008

I seguim...

Després de tants anys capejant temporals, així i tot, la il·lusió per les trobades i les ganes de llegir no han mancat.

Aquella primera reunió amb el llibre de Montserrat Vayreda *Encara no sé com soc* l'any 2008, o l'homenatge a Maria Àngels Anglada en els deu anys del seu traspàs, amb la lectura i comentari de *Les Closes* i amb la companyia de la seva filla Rosa Geli, són moments transcendents que formen part del camí recorregut...

I sobretot, molt present en la memòria, les companyes que han deixat una empremta inesborrable en el nostre record.

Enguany, ens trobem cada mes i mig els dimecres al vespre a la Sala de Lectura municipal. Tenim un exemplar cada lector/a a partir d'una oferta d'obres, que ens proporciona el Servei Central de Préstecs a través de la biblioteca de Figueres. A partir d'aquesta oferta, tothom participa a escollir les cinc o sis lectures del curs, de setembre a maig. Dintre les possibilitats, procurem que sigui una tria versàtil i inclusiva. A la tertúlia, sempre interessant, sorgeixen pensaments, comentaris i emocions sobre l'obra llegida i sobre la vida mateixa. No cal dir que és un grup obert on hi sou molt benvinguts.

Agraïm especialment la dedicació i la voluntat de l'Elena Ros que ens fa la logística molt planera.

Gràcies també a la junta actual de l'Associació Cultural El Pont Nou que amb la seva empenta i interès dona suport a aquests espais culturals tan engrescadors.

La defensa de l'espai agrari

Els darrers cent anys la superfície agrària de Catalunya s'ha reduït notablement, aproximadament en un 70%. La major part d'aquesta superfície eren pastures i camps difícilment mecanitzables, amb poc rendiment, la desaparició de ramats hi ha ajudat i hem vist com aquestes pastures es transformaven en bosc. També hi ha ajudat la industrialització, el creixement demogràfic i la indústria turística i, evidentment, totes les infraestructures que han calgut per a aquest model de creixement econòmic.

La desaparició de ramats ha ajudat a la reducció de la superfície agrària. FOTO: DOLORS GIBERT

L'Alt Empordà no s'ha quedat enrere en aquesta cursa, però amb un important handicap, som comarca de frontera, terra de pas per a persones i mercaderies, i per això pateix una pressió més elevada. Hem vist com entorn de Figueres i la Jonquera creixien els polígons industrials i comercials, amb l'arribada de grans multinacionals i empreses de transport. La transformació que ha representat la indústria turística i immobiliària tampoc es queda curta. Ser terra de pas vol dir que et travessaran totes les vies de comunicació del país, carreteres nacionals, autopistes, trens de proximitat, trens de gran velocitat i xarxes de distribució d'energia. Algun municipi de la comarca ha perdut pràcticament la totalitat de la seva superfície agrària els darrers cent anys, o bé per les vies de comunicació, o per creixement immobiliari i turístic i, finalment, per abandonament dels camps.

Ara mateix els espais agraris de la comarca pateixen de nou una forta pressió, l'allau de projectes és més desmesurat que mai, parcs eòlics en terra i a mar, parcs fotovoltaics, el desenvolupament del logis Empordà, l'estació intermodal, el desdoblament de la N2 i els creixements ur-

banístics que projecten diversos municipis de la comarca encenen totes les alarmes a la pagesia. L'Alt Empordà no es pot permetre perdre un pam més d'espai agrari.

La llei d'espais agraris és aprovada al Parlament de Catalunya i, de fa anys, només cal redactar el Pla comarcal i és el que volem, una eina que defineixi quins seran els camps que es destinaran a usos exclusivament agrícoles i ramaders. No pot ser que els pagesos veiem perillar la nostra activitat i tancament de les ramaderies per un desenvolupament que entenem que a hores d'ara no porta enlloc. Es va fer una gran feina en la protecció en forma de parc natural de grans espais de la nostra comarca, però ara cal una empenta més i cal protegir l'activitat de pagesos i ramaders de la nostra comarca, cal, urgentment, redactar el Pla d'espais agraris de l'Alt Empordà.

Defensar l'espai agrari, defensar la pagesia i defensar la ramaderia és defensar l'Alt Empordà.

NARCÍS JORDI POCH ROS

No els volem

L'any 2021, poc després que ens recuperéssim de l'espant de la COVID, es va projectar sobre nosaltres una altra amenaça. Els poders econòmics van aconseguir ficar una falca a la badia de Roses: s'autoritzava a plantar aquí un supermacro polígon industrial marí de producció elèctrica de 250 km² amb l'excusa d'aprofitar la tramuntana. Precisament aquí, al bell mig de zones protegides, amb molts esforços, pel seu interès de cara a la conservació del medi; aquí, enmig d'una llarga lluita quotidiana per mantenir fragments de paisatge lliures de ciment, on es volia deixar un llegat d'espais naturals per al gaudi de la gent de Catalunya i de tot el món que ens visita.

De seguida hi va haver seguidisme per part d'un govern de la Generalitat i persones afins amb l'excusa de salvar-nos del canvi climàtic i per una suposada necessitat d'una (falsa) sobirania energètica.

Òbviament, sobirania no vol dir regalar la força del vent a una gran companyia energètica privada. L'excusa del canvi climàtic era també ridícula si s'avalua la contaminació que produeix la fabricació i funcionament de desenes d'andròmines de més de 200 m d'alçada, àncores, cables... i es compara amb la destrucció de la biodiversitat, de la pesca i els greus perjudicis en l'agricultura i l'economia de la zona basada en un turisme basat en un paisatge extraordinari.

Les dades científiques independents demostraven tots aquests perjudicis que les grans empreses interessades volien desmentir amb informes encarregats per elles expressament. Estudis d'universitats catalanes també mostren que es pot obtenir tota l'energia que necessitem sense tocar cap espai natural ni cap camp fèrtil, aprofitant només les zones desnaturalitzades (polígons industrials, sostres, vials, places dures, pàrquings...), generant molts llocs de treball mitjançant una gestió autònoma i propera.

Una cosa és clara: les empreses que volen plantar aerogeneradors no són ONG que ens volen salvar de la catàstrofe climàtica, sinó que volen fer negoci ràpid construint les andròmines. Després ja veuran què es fa amb la instal·lació: si venen o exporten l'electricitat al millor postor.

La qüestió, però, que ens plantejem és per què ho sostenen el(s) govern(s). Hi ha gent que hi veu negocis amagats,

NO AL PLEMCAT

la qual cosa en l'ambient polític actual no és estrany. Fins i tot hi ha qui creu que les portes giratòries pels polítics (de les que en coneixem unes llistes d'unes quantes pàgines) no són res més que allò que es deia: "hoy por ti, mañana por mí", una mena de prevaricació en diferit.

Dolors Gibert ©

Veler navegant per la badia de Roses, qualificada per la UNESCO com una de les més boniques del món. FOTO: DOLORS GIBERT

Però si no som tan mal pensats podríem creure que ho fan pel bé comú. Aleshores haurem de creure també que són molt innocents i que s'han deixat enganyar. O bé que, a conseqüència d'una lectura mal païda d'algun manual d'economia política del segle XIX, han pensat que hem de sacrificar una badia de les qualificades com "de les més belles de món" per tal de seguir una política de desenvolupament sense aturada per tal d'industrialitzar tot el país. Si fos així, si no hi hagués cap segona intenció en aquest entusiasme, ho haurien de confessar sense embuts: "volem transformar l'Empordà en un empori industrialitzat: ple de plantes de producció elèctrica a terra, mar i muntanya, ple de polígons industrials i de distribució de mercaderies...". Que ho diguin clar i si pot ser en català. Ja que ho han decidit per nosaltres sense consultar-nos, car ens obliguen a canviar el nostre mode de vida, el nostre entorn i la nostra economia, potser a la següent ocasió que tinguem els direm que no els volem. No volem el que ens tenen preparat.

També ens haurien d'explicar que rebrem (o rebran) a canvi de regalar a una empresa 80 milions d'euros perquè puguin fer l'experiment del PLEMCAT amb unes supermàquines: experiments tan inútils com perjudicials per a la flora i la fauna marina, per a l'agricultura i el turisme. En teoria, seria per veure si funcionen o com es podrien rendibilitzar millor. A la pràctica seria com una primera cullerada d'una poció verinosa que ens volen fer empassar (amb expropiacions incloses) per tal que ens acostumem al seu mal gust.

Però la gent de l'Empordà no ens ho deixarem fer. Tenim una llarga experiència en les lluites per aconseguir els tres parcs naturals que tenim ara. Som moltes associacions i

estem unides en Empordà Dempeus per aturar aquesta irracionalitat, per resistir als voltors que s'han llençat sobre el nostre territori i aquells que els estan aplaudint per veure si els hi toca alguna engruna del gran negoci. No tenim cap mandra de fer manifestacions, talls de carreteres, repartir informació a qui ens ho demana...

Si voleu seguir aquest tema i si voleu saber-ne més podeu consultar les nostres webs i xarxes:

stopmacroparceolicmari.org

<https://forumescalaempuries.blogspot.com/p/especial-macroparc-eolic-mari-opcio.html>

www.instagram.com/empordadempeus/

www.instagram.com/noplemcats/

Telf/Fax 972 55 01 37
Ronda Fluvianets nº15 L'Armentera
Fusteriaisern.sc@gmail.com

Vides Irrenovables

La projecció de *Vides Irrenovables*, de Francisco Vaquero, ens va mostrar la realitat colpidora de com la implementació de fotovoltaiques i aerogeneradors està destruint moltes zones, fins i tot protegides, d'Espanya, allò que no ensenyen els mitjans de comunicació. Podem afirmar que la destrucció ambiental més gran s'està fent en la manera com s'està imposant la transició energètica. Cal fer-la, però, d'una altra manera.

També vam sortir convençuts que només la nostra lluita pot frenar aquesta destrucció a l'Empordà. Per aquest

motiu s'ha creat Empordà Dempeus, entitat que aglutina representants de totes les entitats del territori per sumar forces i fer sentir la nostra veu en el procés de transició de les energies fòssils (petroli i gas) a les energies renovables (fotovoltaica i eòlica).

Posteriorment, el dissabte 14 de juny, en la *Manifestació per la terra, des del nord, des del sud*, vam trobar-nos a Figueres per enviar un missatge clar i contundent: l'Empordà està Dempeus per defensar el territori, renovables sí, però no així!

Parc Natural dels Aiguamolls de l'Empordà

És convenient i necessari, de tant en tant, recordar el patrimoni natural que tenim al nostre entorn i conèixer el seu estat actual. En Ponç Feliu, director del Parc dels Aiguamolls de l'Empordà, ens va fer una radiografia, clara, dels orígens, del moment present i del futur del Parc. Amb un llenguatge planer, proper i empordanès, i amb el suport d'una presentació visual que il·lustrava el discurs, ens vam assabentar amplament d'aquests tres temps de la reserva natural del nostre territori veí. I també de la sort que tenim de tenir-lo i de la responsabilitat en la seva conservació i la seva defensa, si en volem garantir la supervivència perquè en gaudim i en gaudeixin les generacions futures.

El Fluvià Nàutic, un càmping clandestí

Després de molts anys fent servir el camí públic del Joncar per arribar-nos a la platja del costat esquerre de la Gola del riu Fluvià, des de l'estiu del 2021, si anem motoritzats i no paguem, una barrera ens impedeix passar-hi. S'ha privatitzat un camí públic, i per això el novembre del mateix any es funda el Grup de la Defensa de la Gola del Fluvià. Han passat quatre anys i l'impediment segueix malgrat que una sentència del 2015 ens dona la raó. Per tant, també seguim nosaltres. Què hem fet al llarg d'aquests temps?

Hem consultat el Registre de la Propietat i resulta que el Sr. Víctor Latorre, que té l'empresa Canales del Fluvià SL, no és el propietari del 100% de l'àmbit com ell diu, ja que el 48% pertany a diferents administracions públiques: l'Ajuntament de Sant Pere Pescador i la Generalitat, que tenen les parcel·les 316 i 317.

Hem comprovat que el promotor, sense cap autorització ni permís, ha fet diferents instal·lacions, ha tallat arbres i vegetacions, ha mogut terres, ha instal·lat plaques solars per dur a terme unes activitats totalment il·legals: una mena de càmping per a autocaravanes davant de mar, al costat del riu Fluvià i del Parc Natural dels Aiguamolls. És un lloc excel·lent i tranquil obert tot l'any. Alguns usuaris ens han dit: és igual si aparcar és il·legal, el lloc és d'una gran bellesa i ens resulta ben barat: 0,60 cèntims/hora o sigui, 14,40 euros per 24 hores.

Un dia de tardor, entre setmana, el passat dimarts dia 28 d'octubre d'enguany, hi vam comptar 36 autocaravanes, que suposen un ingrés de 518 euros. Si comptem 100 autocaravanes durant quatre mesos i 30 la resta de l'any, el promotor, amb ben poques despeses, ingressa uns 300.000 euros anualment. Evidentment, no compleix normes de seguretat, no se sap què fan els usuaris amb les aigües brutes i té ben poques normes d'higiene, ja que una sola persona retira de tant en tant les escombraries acumulades a diferents llocs de l'àmbit.

Guingueta on lloguen kayaks amb corriols fets després de tallar vegetació i que donen a una platgeta que no és propietat del Fluvià Nàutic.

Per diferents motius d'incompliments urbanístics i pel nou atermenament de la zona marítim-terrestre, l'àmbit va ser declarat Sòl No Urbanitzable l'any 2003, classificació que va ser recorreguda pel promotor Sr. Víctor Latorre davant del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya i després al Suprem, tot demanant una indemnització de 100 milions d'euros.

Tanmateix, cap dels dos tribunals li van donar la raó i no va rebre cap indemnització. Mentrestant entre els anys 2011 i 2013 consta com a titular al Registre de la Propietat de les parcel·les comprades a diferents privats fins a aconseguir el 52% de l'àmbit.

El juliol del 2012 l'empresa Canales del Fluvià SL va obtenir una concessió per a un termini de trenta anys, de caràcter

gratuït, per ocupar els canals d'aigua només per als usos i aprofitaments existents l'any 1988. Aquesta concessió per a l'ús de làmina d'aigua no permet fer-hi cap activitat i determina que el titular ha d'aconseguir autoritzacions i concessions exigibles per altres administracions en virtut de les seves competències de ports, residus, publicitat audiovisual, etc. A més, la Generalitat ens ha comunicat que l'àmbit mai podrà ser declarat port.

Igualment, sense cap permís o autorització, el promotor ha llogat un espai per a una guingueta l'estiu del 2024, que aquest any 2025 serveix per llogar kayaks, una prestació que ha fet anteriors anys i així ha anat sumant més ingressos.

El camí públic continua privatitzat i el Sr. Latorre, manifest infractor, persevera amb el seu càmping clandestí. Com pot passar tot això? Com és que perdura després de quatre llargs anys?

En tot aquest temps, el Grup Gola ha estat en contacte amb les diferents administracions competents. Hem tingut diferents reunions amb l'alcalde de Sant Pere i hem recordat a la Generalitat que és propietària de dues parcel·les. Hem demanat que es tanqués l'activitat il·legal i l'Ajuntament va posar un gàlib el 2023 i va precintat el recinte el 2024. Però els dos entrebancs van ser retirats sense cap nova mesura per part de l'Ajuntament. La Generalitat també li ha posat una multa de més de 30.000 euros i altres sancions. Davant les dues administracions, el Sr. Latorre ha posat contenciós i ha presentat recursos, mètode fàcil per aturar les

Ús de motos aquàtiques als canals, riu Fluvià i badia de Roses portades amb cot-xes pels usuaris del pàrquing, baixades als canals del Fluvià Nàutic.

sancions si aquestes diuen que el cas està "judicialitzat". Així, no executen de manera immediata i subsidiària les sancions i no fan tancar una activitat econòmica que no té cap autorització com exigeix la llei i recomana la síndica a la resolució de l'abril del 2025.

El febrer del 2023 el Grup Gola va fer un primer acte informatiu sobre el cas a Sant Pere Pescador. Al final de l'acte, el Sr. Latorre va amenaçar a tots els membres de la taula que serien denunciats. S'han penjat pancartes a Sant Pere dient "El camí de la Gola és nostre" i també s'han fet altres accions com repartir fulls informatius sobre el Fluvià Nàutic.

Hem denunciat i aportat diferents proves a la síndica de greuges, que va dictar, el 2024, una primera resolució, seguida d'una segona el 2025. A les dues instàncies les administracions competents a actuar i tancar un negoci no autoritzat i a finalitzar l'ocupació il·legal i abusiva de la zona marítim-terrestre.

Igualment, hem aconseguit una resolució de la Diputació Provincial de Girona i aquest darrer 17 de setembre la comissió de Transició Ecològica del Parlament de Catalunya, amb la votació de tots els partits, menys l'abstenció del PP al tercer punt, van aprovar la següent resolució presentada per la CUP:

Privatització de camí públic i *news jerseys* sobre superfície propietat de la Generalitat.

1. Rebutjar les activitats il·legals de Canales Fluvial SL i instar a executar els procediments de protecció de la legalitat per evitar més danys al patrimoni natural.

2. Exigir l'execució immediata de les resolucions administratives dictades, ja que la situació actual vulnera l'interès públic i permet un negoci privat no autoritzat.

3. Garantir l'atenció administrativa a les persones i entitats afectades per la situació de la Gola del Fluvial.

Tanmateix, un patrimoni natural que és ben nostre segueix en mans d'un infractor sense que les administracions actuïn encara que la raó ètica i les lleis demanin executar d'una vegada les resolucions signades, i més si l'infractor planta cara.

Lloc idíl·lic i barat sense cap autorització que pertany a Xarxa Natura 2000 i amb superfície marítim-terrestre.

Mentrestant, el Sr. Víctor Latorre va amenaçant a diferents membres del col·lectiu Gola, treballadors municipals i del Parc dels Aiguamolls, agents rurals, inspectors del síndic de greuges...

Tot va començar amb un relat únic i exclusiu del promotor. La nostra feina ha aconseguit canviar el relat i que molts ciutadans s'adonin de la manca d'execució de les administracions públiques. I que molts mitjans de comunicació propaguin els nostres objectius i facin un relat ajustat a la realitat. Per exemple, el diari ARA va publicar un article extens del qual el promotor va exigir rectificació, cosa que el diari es negà a fer. El Sr. Latorre va presentar una denúncia que va perdre i l'article no s'ha rectificat en res.

Què demanem? Que les administracions executin les resolucions adoptades i que impedeixin al promotor l'ocupació il·legal i abusiva d'un àmbit que pertany a Xarxa Natura 2000, tenir accés al camí públic per anar a la Gola del Fluvial i tancar les activitats econòmiques sense autorització.

A qui en vulgui saber més, sentències, articles de diferents mitjans, vídeos... us preguem que consulteu: <https://iaeden.cat/el-grup-en-defensa-de-la-gola-del-fluvial/>

Grup de Defensa de la Gola del Fluvial
IAEDEN

L'oposició democràtica antifranquista a l'Armentera, a mitjans dels anys seixanta

A mitjans dels anys seixanta, l'Armentera es convertí —de manera discreta, però decisiva— en l'escenari d'un dels episodis més significatius de la reorganització de l'oposició democràtica catalana. En plena dictadura franquista, en un ambient de vigilància, censura i repressió, la placidesa del poble oferí el refugi necessari per a un encontre clandestí que marcaria un abans i un després en la socialdemocràcia catalana.

El context polític: un règim fort, una societat en moviment

L'any 1966 la dictadura franquista estava fermament establerta, era notablement totalitària i repressiva, encara que amb uns tímids intents d'obertura i de modernització econòmica. Aquell mateix any, en un intent de donar una aparença de legalitat, es va aprovar la *Ley Orgánica del Estado* mitjançant un referèndum manipulats, que segons el règim va tenir un 90% dels vots a favor. També estàvem immersos en una etapa de progrés econòmic d'ençà del *Plan de Estabilización* de 1959 que va comportar un fort desenvolupament de la indústria i el turisme. Aquesta millora econòmica, però, contrastava amb la manca de llibertats polítiques. Tot i que hi havia censura i repressió, començaren a aflorar protestes estudiantils universitàries com la Caputxinada, amb el suport de destacats intel·lectuals de l'època, la campanya "Volem bisbes catalans" i la manifestació a Barcelona de sacerdots seculars i religiosos —principalment jesuïtes, caputxins i escolapis— que protestaven per les tortures que patien els detinguts per motius polítics, i que eren dispersats violentament per la força pública. Era l'inici d'un canvi generacional que demanava més llibertat política, però la policia de la Brigada Político-Social continuava vigilant i tancant a la presó els opositors al règim.

L'Armentera als anys seixanta: reuindicacions i vida local

En clau local, en aquella època l'Ajuntament de l'Armentera maldava per evitar que la companyia Hidroelèctrica del Ampurdán apugés les tarifes del preu de l'electricitat, tot i donar un servei molt deficient a conseqüència de l'antiguitat dels equipaments. També va esdevenir la sentida mort de l'alcalde i metge de l'Armentera, Tomàs Nicolau Blanch. I finalment, com a destacable, es va declarar un espectacular incendi que va cremar el magatzem de les cebes.

El Moviment Socialista de Catalunya: tensions, ruptures i renovació

Els partits polítics com el Partit Comunista, els grups socialistes i els grups nacionalistes actuaven dintre de la clandestinitat a l'interior o des de l'estranger a l'exili. El Moviment Socialista de Catalunya (MSC) es va constituir a finals de l'any 1945 a Tolosa de Llenguadoc, tenint com a caps visibles Josep Rovira, Manuel Serra Moret i Josep Pallach. La nova formació va passar a ocupar l'espai deixat per l'exhauriment del projecte revolucionari del POUM (Partit Obrer d'Unificació Marxista) i per la crisi de la divisió interna del PSUC.

Per les circumstàncies de la postguerra i la dictadura es va produir una clara diferenciació dintre del MSC entre la gent de la clandestinitat a l'interior del país i la de l'exterior a l'exili, produint-se greus divergències que portaren al trencament final del partit l'any 1966. Es contraposaven les idees de la gent de l'exterior, antics militants que participaren en la Revolució i la Guerra Civil amb una tendència contrària als comunistes; eren moderats en els temes polítics i econòmics, és a dir, molt més socialdemòcrates que socialistes. A l'interior, encapçalats per Joan Reventós i Raimon Obiols, aglutinaven gent de la universitat i de sectors professionals, advocant per seguir una tendència marxista revolucionària defensant un pacte permanent amb els comunistes.

El naixement del SODSC: una eina renovada per a una nova etapa

Aquest trencament va deixar Josep Pallach descol·locat, obligant-lo a començar de zero amb la seva relació amb l'interior. Per redreçar la seva posició va prendre dues decisions: la primera, planificar la seva tornada al país; la segona, la creació d'un petit i àgil aparell polític anomenat

Secretariat d'Orientació per a la Democràcia Social Catalana (SODSC), on s'aplega gent al voltant d'Heribert Barrera i del mateix Josep Pallach, procedents d'Esquerra Republicana de Catalunya, del Front Nacional de Catalunya, de la Confederació Nacional del Treball, d'Acció Catalana i d'Estat Català, encara que tots hi participaven a títol individual. L'objectiu d'aquest instrument era el de marcar el camí per fixar la ideologia i el programa d'un futur gran partit nacional inspirat en els principis de la socialdemocràcia europea que ja acceptava l'economia de mercat i que esdevindria el Partit Socialista de Catalunya-Reagrupament.

La trobada clandestina a l'Armentera. Un poble tranquil com a refugi polític

L'acte fundacional va tenir lloc l'estiu de l'any 1966 en una casa d'estiueig de l'Armentera, propietat d'un dels participants. Hi varen assistir clandestinament una cinquantena de personalitats representatives d'aquest sector de la política catalana, aprofitant la discreció i l'entorn tranquil que oferia el poble. Ens ho expliquen Armand Carabén a *Catalunya és més que un Club?* (1994), Amadeu Cuito a *Memòries d'un somni* (2011) i Joan Safont a *Josep Pallach, política i pedagogia. L'esperança truncada del socialisme català* (2025).

Redescobrir la casa de la història: una investigació local

La veïna del poble, la Sra. Marta Ros Puig —mestra, pedagoga, filòloga i col·laboradora de Josep Pallach a la Delegació de Girona de l'Institut de Ciències de l'Educació de la UAB—, en llegir les memòries de l'Amadeu Cuito, va sentir curiositat per saber en quina casa de l'Armentera s'havia celebrat aquella trobada tan rellevant. En una visita que havia fet temps enrere a casa de l'autor, aquest li va dedicar el llibre. Més endavant, en un acte a la Generalitat de Catalunya en l'homenatge a la Sra. Teresa Juvé —vídua de Josep Pallach—, la Marta va retrobar el Sr. Cuito i li va preguntar de quina casa de l'Armentera es tractava. El Sr. Joan Tàpia, que era per allà, interpellat per ell, li ho aclarí: "A ca l'Argelés".

Situada a la Travessera de la Ronda d'Empúries núm. 11, fou la casa d'estiueig de Josep Argelés Llach, nascut a l'Armentera i establert a Barcelona, on es va traslladar de joventut. Segons ens informa el seu fill Joan, el seu pare pertanyia al grup d'Esquerra Republicana de Catalunya. Sabem d'ell que el 10 d'agost de 1932 va ser nomenat funcionari de l'Ajuntament de Barcelona com a escrivent d'una secció administrativa de la Secretaria Municipal que s'ocupava del districte de l'Eixample. Va patir un expedient

La casa armenterenga a on es va celebrar la primera assemblea del Secretariat d'Orientació per a la Democràcia Social Catalana (SODSC). FOTO: MARIA BURGAS DURAN

de depuració d'ideologia política a l'empara de la llei franquista per a la detecció dels funcionaris públics de l'any 1939. El Plenari del Consell Municipal de l'Ajuntament de Barcelona, en la sessió del dia 27 d'abril de 2018, va adoptar l'acord d'anul·lar els procediments disciplinaris anteriorment citats. Sense estar llicenciat en Dret, va acabar exercint com a professional en l'àmbit de l'advocacia. El seu fons personal està conservat a l'Arxiu Nacional de Catalunya i correspon al període de temps comprès entre els anys 1939-1980. En data d'inventari 18/06/1998 tenim una entrevista en registre sonor inclosa en el fons de l'Associació Cultural Helios Gómez, en què era entrevistat pel seu president Gabriel Gómez Plana. Aquest material, que nosaltres sapiguem, està pendent d'estudi i pot aportar noves dades d'aquest rellevant període històric del nostre país.

Un poble que conserva la seva placidesa

L'anomenada primera assemblea del SODSC va ser fonamental, ja que va ser la constitutiva i per a nosaltres també, perquè, a més, es va fer a l'Armentera. Al costat de casa, lluny de grans urbs i llocs emblemàtics, buscant, com ja hem dit, la reserva que aquella etapa política requeria. Era l'amagada placidesa que tenia el poble —tal com va escriure el periodista Josep Maria Sòria a *La Vanguardia* l'any 2005—, que molts anys més tard encara conserva i que hom que ve de fora sap valorar i apreciar molt.

FRANCESC BURGAS CARBÓ

L'Espai Mut és un espai de salut i benestar al cor de l'Armentera

Núria Martínez Sayas, de l'Espai Mut, amb més de vint-i-cinc anys d'experiència, és la terapeuta, especialista en massatge terapèutic, osteopatia, reflexologia podal xinesa, teràpia cranisacral i d'altres teràpies corporals.

Què és l'Espai Mut?

És una clínica d'acupuntura i centre de teràpies naturals de referència a l'Alt Empordà, un espai polivalent, acollidor i professional gestionat per tres dones apassionades per la salut i el benestar.

Aquest centre, a més, disposa d'una sala polivalent ampla i lluminosa, ideal per fer-hi tallers, classes de ioga o activitats corporals en moviment, amb terra i mobiliari de fusta que aporten calidesa i confort.

Qui són aquestes tres dones i quina especialitat teniu cadascuna?

L'Anna Parellada, fundadora i directora de l'Escola Internacional d'Acupuntura Animal Acupcan, amb més de quinze anys d'experiència. També és docent a l'Escola Superior de Medicina Tradicional Xinesa.

La Paula Xifra, que és tècnica superior en Medicina Tradicional Xinesa i professora col·laboradora d'Acupcan.

I jo mateixa, que soc massatgista, osteòpata, reflexòloga, entre altres teràpies.

I què us uneix amb aquest projecte en comú?

Doncs que totes tres compartim un mateix esperit: treballar amb dedicació, passió i estima per cada persona (i cada animal!) que atenem.

També ateneu animals?

Sí, l'Anna i la Paula, especialistes en acupuntura animal, tracten i ajuden a millorar la qualitat de vida de gossos i gats amb alguna malaltia o patologia.

Núria Martínez Sayas.

I a part dels animals, qui són i d'on són els vostres pacients?

Els nostres pacients són ben variats: dones, homes, joves, gent gran... I malgrat estar ubicades a l'Armentera, gairebé, ara per ara, no tenim clients del poble. Molts venen de localitats veïnes, de la ciutat de Girona, de Barcelona i rodalies. Per això ens agradaria donar a conèixer als veïns i veïnes que tenen un centre de salut de qualitat al costat de casa, sense necessitat de desplaçar-se.

I concretament, què tracteu a l'Espai Mut?

Dolors i lesions musculars, trastorns digestius, alteracions del sistema nerviós, salut respiratòria, acompanyament pediàtric i específic per a la dona i molt més.

I com ho feu?, quin és el vostre objectiu?

Sobretot apostem per la qualitat i la confiança i estem al servei de la gent que ho pugui necessitar. És una forma de viure i sentir. L'objectiu, en definitiva, és el benestar de les persones. Que la gent visqui millor i es trobi millor.

I què és per a vosaltres la salut o teràpies naturals?

La salut natural o les teràpies naturals es donen com a prevenció i alternativa o a vegades desconfiança als medicaments convencionals. És important creure que la prevenció és més important que la curació perquè amb una bona prevenció possiblement no hi hauria tants trastorns o malalties. Cuidar-nos abans d'emmalaltir.

Anna Parellada.

Per exemple l'acupuntura.

L'acupuntura restableix els canals energètics que hi ha a tot el cos i, en aquest sentit, també és curativa.

I la reflexologia?

La reflexologia podal activa tots els òrgans del cos perquè funcionin de manera òptima. En alguns casos, i al principi, pot resultar no gaire agradable en pressionar diferents punts dels peus. Diverses parts del cos estan reflectides i connectades amb la planta dels peus. Així doncs, fent massatges en aquestes parts, es fan massatges de forma indirecta o que es reflecteixen en aquestes altres zones del cos. La veritat és que funciona de manera òptima i la gent queda relaxada i molt bé.

Ara que parleu del massatge, també feu massatge terapèutic. Com és?

El massatge terapèutic s'ajusta a la necessitat de cada persona. El cos de cada persona et parla i has de comunicar-te amb les mans.

La Núria fent teràpia.

De ben petita ja sabia que volia treballar amb les mans**I de quan us ve aquesta vocació?**

De ben petita, potser cap als vuit anys, jo ja sabia que volia treballar amb les meves mans, fer massatges. Considero que quan treballes amb les mans i aquestes estan unides amb el cor es dona el millor de la nostra feina.

Del cor?

És difícil d'explicar. Estic connectada amb l'amor cap a les persones i el que estic fent, per tant, és treballar des del cor.

Per acabar, i canviant de registre, l'espai és compartit, veritat?

Sí, a l'altra banda de la mateixa casa, amb entrada pel carrer Ajuntament, 15, hi trobem AR3 Espai Coworking, un despatx càlid i versàtil que comparteix zones comunes amb l'Espai Mut. És un espai pensat perquè professionals de diferents àmbits puguin treballar còmodament i a un preu assequible.

Hi trobem en Jordi Campàs, economista i arquitectes, com la Marta Casadevall i la Noemí Molpeceres, qui gestiona el *coworking* i s'assegura que a tothom li funcioni tot com una seda.

També hi trobem Mescapo Viatges, l'agència de la Becky Ambrós, que assessora per organitzar una escapada o un gran viatge.

CARLES B. GORBS

Quan hem d'anar al metge si tenim una ferida?**SERIA EN ELS SEGÜENTS CASOS:**

→ Ferides amb signes d'infecció (cada cop més vermelles, inflades, pus, mala olor, febre...).

→ Ferides que sagnen molt i que fent pressió directa no paren de sagnar.

→ Ferides molt fondes o que travesen algunes capes de teixits.

→ Ferides en llocs delicats com la cara, articulacions, mans, peus, genitals...

→ Ferides causades per una mossegada, amb un alt risc d'infecció.

→ Ferides amb objectes incrustats que no es poden treure fàcilment.

→ Ferides amb pèrdua de sensibilitat o que fan difícil el moviment d'una extremitat i poden fer pensar en què un nervi o un tendó estigui afectat.

→ Cremades de segon grau amb força extensió o de tercer grau.

→ Ferides que no milloren o no cicatritzen al cap d'un temps esperat (per exemple set dies).

M. LLUÏSA FALGUERA
Farmacèutica de l'Armentera

El Parenostre

SEGONA PART

La segona part del parenostre comença parlant del pa. "El nostre pa de cada dia, doneu-nos Senyor el dia d'avui". El pa és un dels elements fonamentals de la nostra cultura i, a més del significat literal, té un significat simbòlic, molt important: el pa compartit amb amor, amb els de casa, amb els necessitats. Guanyar-se el pa que alimenta, que dona vida, que ens fa créixer, que ajuda a fer el camí.

"El nostre pa de cada dia" fa referència a allò que necessitem per viure, però, sobretot, al pa de l'Eucaristia i també al manà que es menjaren els israelites quan travessaven el desert, des d'Egipte cap a la Terra Promesa.

Demanem el nostre pa de cada dia. El manà no es conservava, no es podia guardar. Calia recollir-lo cada matí. Igualment, cada dia hem de renovar la nostra capacitat d'estimar i de viure. Necessitem aquest pa que és signe de l'amor que Déu ens té, de la comunitat que formem entre tots. Per travessar els nostres deserts, per renovar l'amor que tenim als altres.

"Perdoneu les nostres culpes, així com nosaltres perdonem els nostres deutors". El text llatí diu "perdoneu els nostres deutes". En català diem culpes. Deute i culpa, quina relació deuen tenir? Un deute és quelcom que hem de pagar, que cal satisfer. Això també val més enllà del llenguatge mercantil. Tenir un deute vol dir que hi ha quelcom que hem de tornar. Que no hem complert el nostre deure. És reconèixer que l'altre té un dret sobre nosaltres. Quelcom que l'hi havíem de donar i no l'hi hem donat. Potser un deute de gratitud, d'amor, de fidelitat, d'acollida... I és aquest deute no satisfet, que genera la culpa. "Perdoneu les nostres culpes", els deutes que tenim amb Déu. Perdoneu-nos tot allò que havíem de fer i no hem fet. I tot allò que no havíem de fer i hem fet.

"Així com nosaltres perdonem els nostres deutors".

Així com nosaltres perdonem els deutes que els altres, o la mateixa vida, havien contret amb nosaltres. Coses a les quals teníem dret, o ens semblava que el teníem, i no s'han acomplert. En perdonar els deutors, en renunciar als nostres drets, canviem l'amor que espera ser correspost, per la caritat: l'amor gratuït, que es dona de franc.

"I no permeteu que nosaltres caiguem en la temptació", tantes coses com ens criden, ens dominen, ens fan pensar només en nosaltres i ens fan creure que som el centre del món. És com si diguéssim: no permeteu que ens allunyem de Vós i dels germans. No ens deixeu caure en l'egoisme, en la violència... Feu-nos forts en la feblesa, constants en l'amor, fidels en l'esperança.

"Ans deslliureu-nos de qualsevol mal" reforça la petició: deslliureu-nos de tots els mals, és a dir, del Mal.

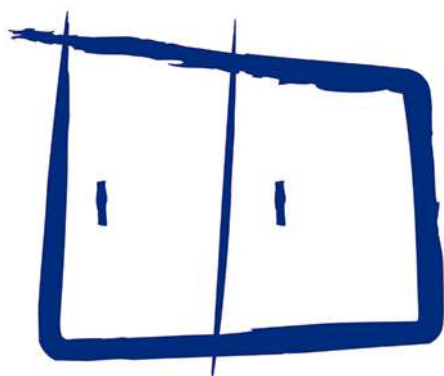
Les sis peticions del parenostre es corresponen de dues en dues.

"Sigui santificat el vostre Nom", es correspon amb "el pa de cada dia". El nom i el pa ens posen en relació amb Déu.

"Faci's la Vostra voluntat" es correspon amb perdonar els nostres deutors i estimar els altres tal com Ell ens estima.

El "vostre regne" es correspon amb la protecció de Déu contra el mal.

MN. JOAQUIM GIOL I AYMERICH

JORDI RUANO ALUMINIS

Jordi 666 59 10 01

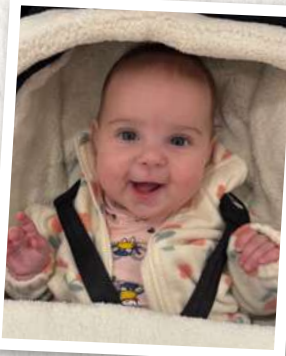
Eva 695 79 77 99

Vida social

Naixements

Hola, em dic **Nil Grau Piris** i vaig néixer el 18 de maig! Soc el germà petit de la Mar i els meus pares són la Marta i en Ferran. M'encanta estar amb la meva germaneta i poder compartir jocs i riures junts! Ens veiem per l'Armentera!

El passat 17 de juny de 2025 va néixer la **Matilda Torrent Conde** a la Clínica Girona, que va arribar per omplir de felicitat tota la família.

Hola! Ja som 4 a la família Obré - Ferrarós! Jo soc en Kai, el germà gran, i el 9 de juny va néixer el meu germanet. Us presento en **Dan**.

Hola a tots!! Soc l'**Ivet Planas Quer**, segur que ja ens hem vist pel poble, els meus pares són l'Anna i en Pol i soc la princesa de casa! Vaig néixer el dia 23 d'agost de 2025.

Hola a tothom! Soc en **Genís Gifra i Port** i vaig néixer el 23 d'octubre de 2025. El meu pare és en Lluís i la meva mare la Nuri. Soc un simpàtic que enamora amb la rialla. M'encanta que la gent m'expliqui coses i em faci jugar. Segurament em trobareu tot sovint passejant pel poble amb cotxet.

Casaments

Som la **Meritxell Romans** i l'**Esteve Weiss** que ens vàrem casar el 3 de maig de 2025. Va ser un dia ple d'emocions i somriures que sempre guardarem al cor. Gràcies a tothom per acompanyar-nos en l'inici d'aquesta nova etapa plegats.

Som en **Lluís Gifra i Ripoll** i la **Núria Port i Tarrés** i ens vam casar a l'Ajuntament de l'Armentera el passat 30 d'agost de 2025. Ens va casar en Marc Casadevall i va ser una cerimònia molt familiar i divertida. Un dia ben bonic i una data per recordar!

Defuncions

Josep Corominas Gener

Morí el 21 de febrer a l'edat de 81 anys.

Concepció Llach Martí

Morí el 16 de març a l'edat de 83 anys.

Elvira Ferrer Durán

Morí l'11 d'abril a l'edat de 90 anys.

Rafel Muñoz Planas

Morí el 3 de maig a l'edat de 87 anys.

Àlvar Pujol Cotcho

Morí el 14 de juny a l'edat de 77 anys.

Rosita Ribera Roura

Morí el 3 d'octubre a l'edat de 101 anys.

Pepita Ferrer Pujadas

Morí el 12 d'octubre a l'edat de 98 anys.

Nicasio Manuel Menéndez Faujul

Morí el 28 d'octubre a l'edat de 61 anys.

Maria Riera Estany

Morí el 4 de desembre a l'edat de 88 anys.

Carmen Rodríguez Peaguda

Morí el 19 de desembre a l'edat de 83 anys.

